

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ตำบลท่าฉนวน

ปี 2566 - 2570

สำนักงานเกษตรอำเภอองไทรลาค จังหวัดสุโขทัย

คำนำ

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลเล่มนี้ ดำเนินการโดยเน้นการมีส่วนร่วมของเกษตรกร/ชุมชน และองค์กรท้องถิ่นร่วมกันจัดทำเวทีชุมชน วิเคราะห์ สังเคราะห์ และค้นหาศักยภาพของชุมชน เพื่อให้การพัฒนาชุมชนตรงตามเป้าหมายและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ในลักษณะบูรณาการ สามารถแก้ไขปัญหาของเกษตรกรและชุมชนได้ในการลดต้นทุนการผลิต ปรับปรุงคุณภาพและเพิ่มมูลค่าสินค้าการเกษตร ประชาชนมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและ การใช้ประโยชน์ร่วมกันของชุมชน มีการตัดสินใจด้วยตนเองภายใต้ข้อมูลที่อยู่ตามสภาพความเป็นจริง เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนและเกษตรกรตำบลท่าฉนวนต่อไป

(นางสาวสุจิตรา สหายมิตร)

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

การเกษตรประจำตำบลท่าฉนวน

ธันวาคม 2565

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
บทที่ 1 สภาพข้อมูลทั่วไป	1
1.1 ที่ตั้งอาณาเขตขอบเขตการปกครอง	1
1.2 สภาพภูมิประเทศ	3
1.3 สภาพภูมิอากาศ	9
1.4 เส้นทางคมนาคม	11
1.5 แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	12
1.6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	15
1.7 การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	20
บทที่ 2 การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตร	21
2.1 ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่	21
2.2 ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางแก้ไข	35
2.3 การจัดทำ TOWS Matrix	37
บทที่ 3 ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล	38
3.1 พัฒนาการผลิตรายสินค้า	37
3.2 พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	37
3.3 พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	39
ภาคผนวก	43

บทที่ 1

สภาพข้อมูลทั่วไป

1.1 ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

ตำบลท่าฉนวนตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอองไทรลราช จังหวัดสุโขทัย ห่างจากตัวจังหวัดสุโขทัย ประมาณ 35 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากอำเภอองไทรลราช ประมาณ 20 กิโลเมตร

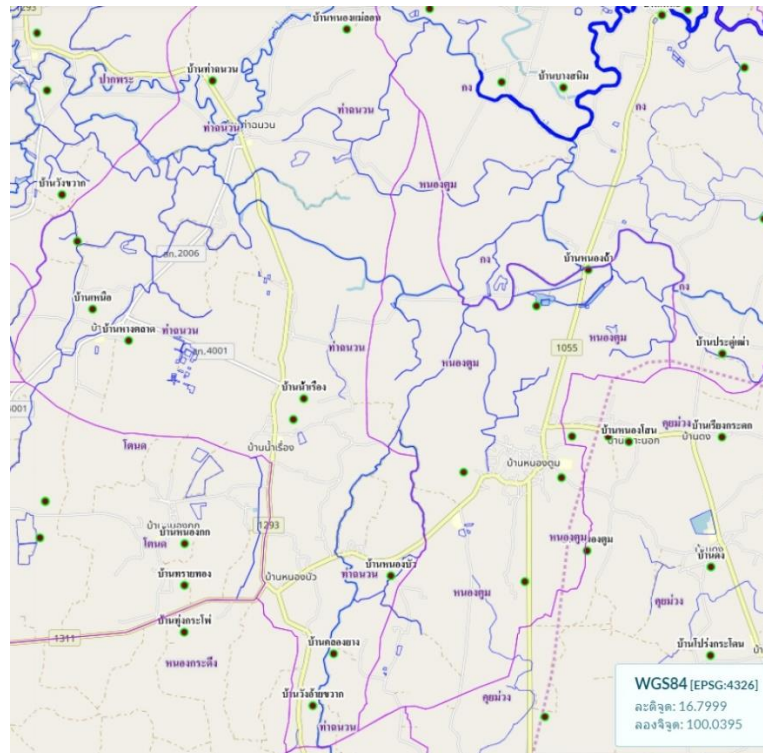

ตำบลท่าฉนวน แข่งเขตการปกครอง ออกเป็น 12 หมู่บ้าน

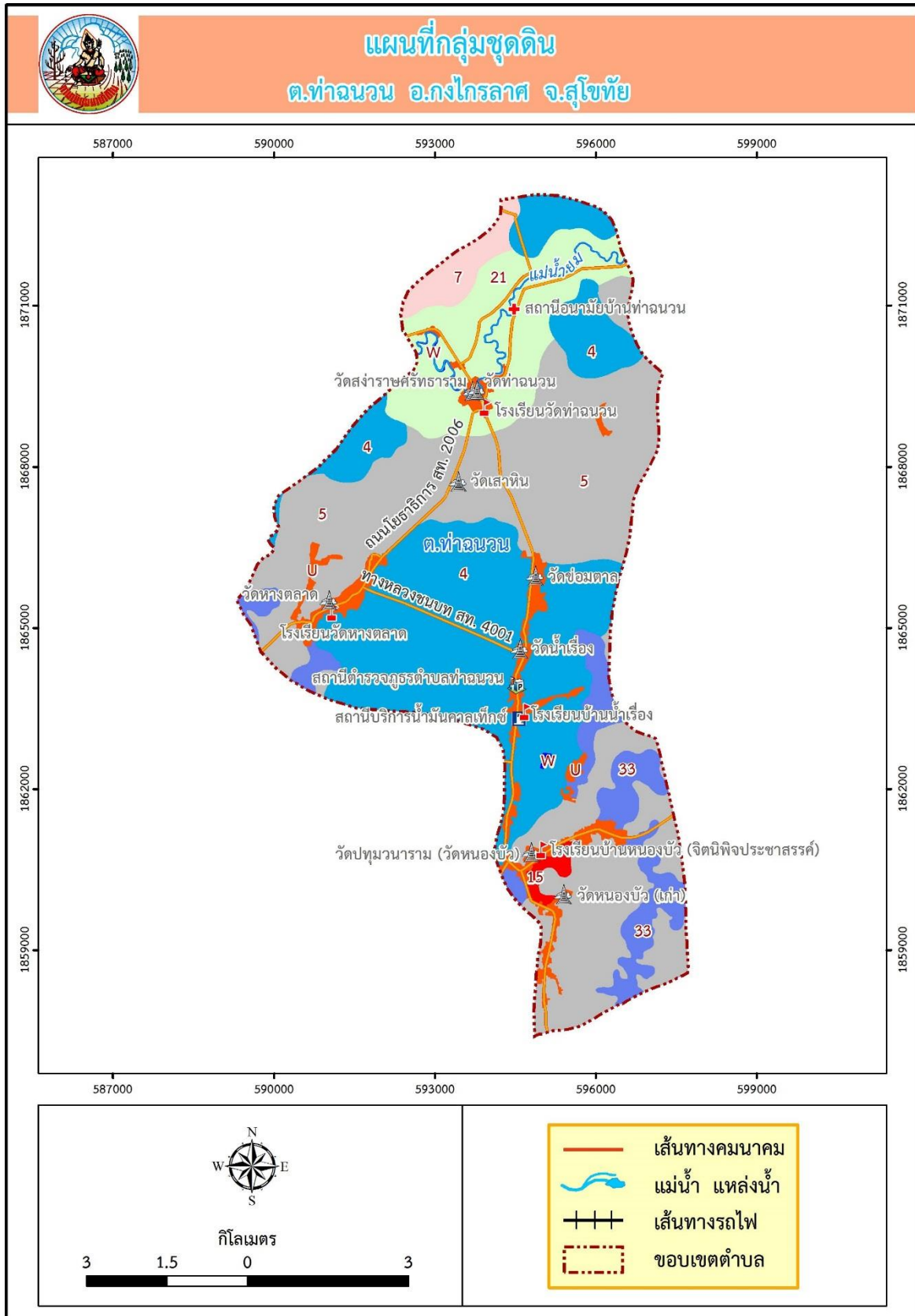
หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน
1	บ้านท่าฉนวน
2	บ้านหนองบัว
3	บ้านทางตลาด
4	บ้านข่อมตาล
5	บ้านน้ำเรือ่ง
6	บ้านวังอ้ายขวาก
7	บ้านหนองแม่ลอน
8	บ้านเหนือ
9	บ้านคลองยาง
10	บ้านปากหนอง
11	บ้านหลายปอแดง
12	บ้านน้ำเรือ่งเหนือ

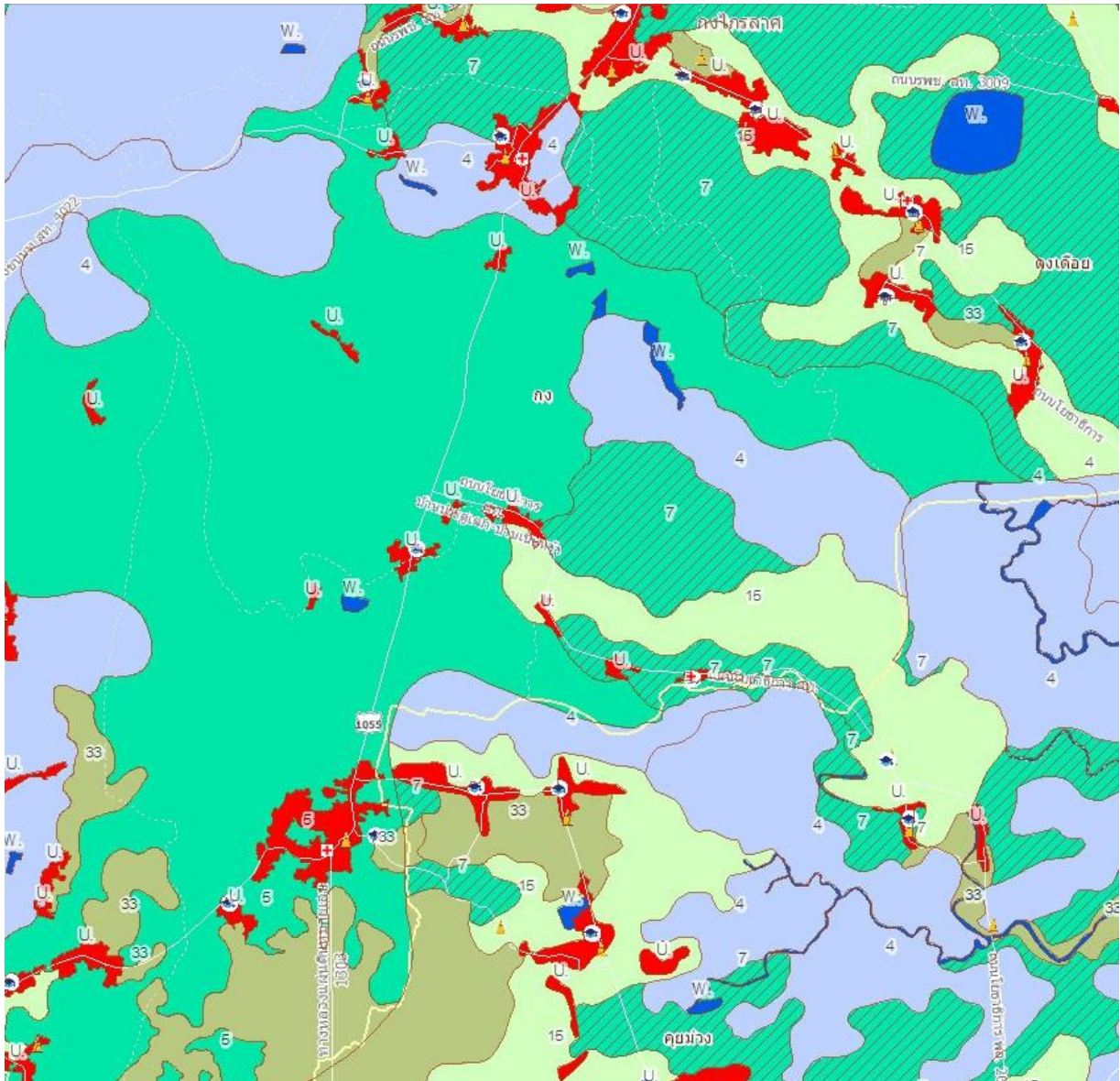
1.2 สภาพภูมิประเทศ

สภาพโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง มีแม่น้ำยมไหลผ่านและมีคลองเล็กๆ หลายสาย เช่น คลองยาง คลองท่าฉนวน คลองทางตลาดฯ จะมีน้ำท่วมขังในฤดูฝนแต่จะขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง น้ำในแม่น้ำ ลำคลอง จะแห้งขอด สภาพดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียว และดินเหนียวเหมาะแก่การทำการเกษตร

1.2.1 ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน

ความเหมาะสมของดินและคุณภาพดิน

ข้อมูลกลุ่มชุดดิน ความเหมาะสมของดินและคุณภาพดิน

กลุ่มชุดดินตำบลท่าฉนวน ส่วนใหญ่เป็นดินเหนียว เป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมในฤดูฝน มีกลุ่มดินดังนี้

กลุ่มดินชุดที่ 3 มีพื้นที่ 7,156 ไร่ ลักษณะโดยทั่วไปเนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินบนเป็นสีเทาเข้ม สีนํ้าตาลปนเทาเข้ม ดินล่างเป็นสีเทาหรือสีนํ้าตาลอ่อน มีจุดประสีนํ้าตาลแก่ สีนํ้าตาลปนเหลือง สีแดงปนเหลือง พบตามที่ราบลุ่มหรือที่ราบเรียบ เป็นดินลึกมีการระบายน้ำเร็ว ฤดูฝนขังน้ำลึก 20-25 ซม. นาน 4 - 5 เดือน ฤดูแล้งดินแห้งแตกกระแหงเป็นร่องกว้างลึก ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง มีปฏิกิริยาเป็นกรดเป็นกลาง ถ้าเป็นกรดเล็กน้อยมีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง 5.5 - 6.5

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน ถ้าเป็นที่ลุ่มมากๆ จะมีปัญหานํ้าท่วมในฤดูฝน

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช มีศักยภาพเหมาะสมในการทำนา

กลุ่มดินชุดที่ 4 มีพื้นที่ 24,584 ไร่ ลักษณะโดยทั่วไปเป็นดินพวกดินเหนียว ดินบนมีสีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทาปนสีเขียวมะกอกมีจุดประสีน้ำตาลปกเหลืองหรือสีน้ำตาลแก่อาจพบก้อนปูน ก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสในดินชั้นล่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว พบตามที่ราบเรียบหรือที่ราบลุ่มระหว่างคันดินริมลำน้ำกับลานตะพักลำน้ำค่อนข้างใหม่ น้ำแช่ขังในฤดูฝนลึก 30 – 50 ซม. นาน 4 – 5 เดือน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง PH 5.5 – 6.3 ถ้าหากดินมีก้อนปูนปนอยู่ PH จะเป็น 7.0 – 8.0

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในฤดูฝนมีน้ำขังนาน 4 – 5 เดือน

ปัญหาความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช สภาพพื้นที่ราบลุ่มมีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเกือบราบเรียบ ดินที่มีสภาพการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว ในช่วงฤดูฝนมีน้ำขังที่ผิวดินเป็นระยะเวลา 4 – 5 เดือน เนื้อดินเป็นดินเหนียวเก็บกักน้ำได้ดี จึงเหมาะสมที่จะใช้ในการทำนามากกว่าการปลูกพืชอย่างอื่น

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อึดตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์
0-25	ต่ำ	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
25-50	ต่ำ	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
50-100	ต่ำ	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง

กลุ่มที่ชุดที่ 5 มีพื้นที่ 5,711 ไร่ ลักษณะโดยทั่วไป เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีเทาแก่น้ำตาลปนเทา ดินล่างมีสีเทาอ่อนหรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลแก่และน้ำตาลปนเหลือง ตลอดชั้นดินมักพบก้อนสารเคมี เหล็กและแมงกานีสปะปนอยู่ในพื้นที่ปลูกของไม้ผลแต่ละชนิดชั้นดินลึก กลุ่มดินลึก กลุ่มดินนี้เกิดจากพวกตะกอนลำน้ำและเป็นดินลึก มีการระบายน้ำเร็วพบในพื้นที่ราบเรียบตามลานตะพักน้ำค่อนข้างใหม่ และลานตะพักลำน้ำระดับต่ำ น้ำแช่ขังลึกเล็กน้อยกว่า 30 ซม.

นาน 3 – 5 เดือน ดินมีความสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง PH 5.5 – 6.5 แต่ถ้าดินมีก้อนปูนปนในชั้นดินล่าง ดินชั้นนี้จะมีปฏิกิริยาเป็นด่างอ่อน PH 7.5 – 8.0

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในฤดูฝนน้ำแช่ขังนาน 3 – 5 เดือน ดินมีการระบายน้ำเร็ว

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช กลุ่มดินชุดที่ 5 มีความเหมาะสมที่จะใช้ทำนามากกว่าการปลูกพืชไร่ ไม้ผล และพืชผัก

กลุ่มดินชุดที่ 7 มีพื้นที่ 5,432 ไร่ ลักษณะโดยทั่วไป เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว มีสีน้ำตาลหรือน้ำตาลปนเทา พบจุดประสีน้ำตาล สีแดงปนเหลือง สีน้ำตาลปนแดง หรือสีแดงปะปนตลอดชั้นดิน กลุ่มดินนี้เกิดจากพวกตะกอนลำน้ำ เป็นดินลึก มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว พบตามพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ฤดูฝนขังน้ำลึก 30 – 50 ซม. นาน 3 – 5 เดือน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง PH 6.0 – 7.0

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ฤดูฝนมีน้ำแช่ขังนาน 3 – 5 เดือน
ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช เมื่อพิจารณาสภาพพื้นที่ลักษณะเนื้อดินและการระบายน้ำ
 ของดิน กลุ่มดินชุดที่ 7 มีความเหมาะสมในการทำนา

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์
0-25	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง	สูง	สูง
25-50	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง	สูง	สูง
50-100	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง	สูง	สูง

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ 3-4 สัปดาห์ หรือ ไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ 50-70 วัน ปล่อยทิ้งไว้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร 16-20-0 ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ 35-40 วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในเวลาที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ 2 หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 1-2 ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้อย

ปลูกพืชผักหรือผลไม้ ยกร่องกว้าง 6-8 เมตร คูน้ำกว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 1-2 ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 15-25 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มดินชุดที่ 33 มีพื้นที่ 3,791 ไร่ ลักษณะโดยทั่วไป เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทรายแป้ง ดินมีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนแดง บางแห่งในดินล่างลึกๆ มีจุดประสีเทาและน้ำตาลอาจมีไรไมก้า หรือ ก้อนบนปะปน เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบนสันดินริมน้ำเก่าและเนินดินตะกอนรูปพัด มีพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชันประมาณ 2 – 12 % เป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า 1 เมตร ตลอดปี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ดินชั้นบนมี PH ประมาณ 6.5 – 7.5

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน มีความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำได้ในบางปี

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช กลุ่มชุดดินที่ 33 มีศักยภาพเหมาะสมในการปลูกพืชหลายชนิดทั้งพืชไร่ พืชผัก ไม้ผลและทำนาข้าว ซึ่งได้ใช้ประโยชน์ในดินกลุ่มนี้

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสมและที่ความแตกต่างกันในแต่ละปี เพื่อทำลายชั้นดานและป้องกันการเกิดชั้นดาน จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ หรือโกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพรี 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม 6-8 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง 4-6 กิโลกรัม/ไร่ โกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก มีการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลง พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลงพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในพื้นที่ปลูก

กลุ่มดินชุดที่ 33 B มีพื้นที่ 1,501 ไร่ ลักษณะโดยทั่วไป เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทรายแป้ง ดินสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนแดง บางแห่งในดินล่างลึกๆ มีจุดประสีเทาและอาจมีไรไม้อำ หรือก้อนบนปะปน เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบนสันดินริมน้ำเก่าและเนินตะกอนรูปพัด มีพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลาดลาด มีความลาดชันประมาณ 2 – 12 % เป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำดีถึงตีปานกลาง ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกมากกว่า 1 เมตรตลอดปี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ดินชั้นบนมี PH ประมาณ 6.5 – 7.5

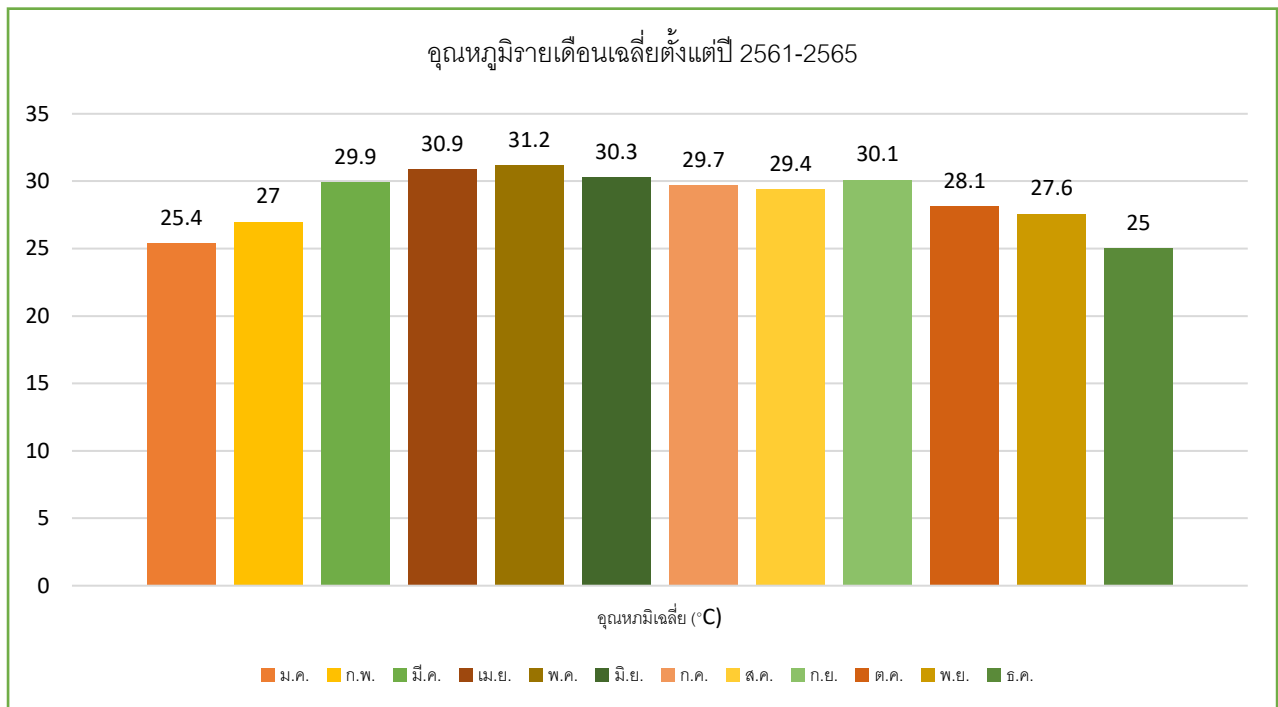
ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน มีความเสี่ยงต่อการขาดน้ำได้ในบางปี

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช กลุ่มดินชุดที่ 33 มีศักยภาพเหมาะสมในการปลูกพืชหลายชนิดทั้งพืชไร่ พืชผัก ไม้ผลและทำนาข้าว ซึ่งได้ใช้ประโยชน์ในดินกลุ่มนี้

1.3 สภาพภูมิอากาศ

1.3.1 ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศ โดยทั่ว ๆ ไปมีลักษณะ ฤดูร้อน ได้รับอิทธิพลมาจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและตะวันตกเฉียงใต้ พัดผ่านตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม ฤดูฝน ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและตะวันตกเฉียงใต้ตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม และฤดูหนาวได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมจากตะวันออกเฉียงเหนือตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม

อุณหภูมิ (°C)		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
2561	สูงสุด	36	35	37	39	38	35	35	34	36	35	35	36	35.91
	ต่ำสุด	17	20	22	21	23	24	24	24	24	19	19	17	21.16
2562	สูงสุด	34	37	39	41	41	38	34	34	34	33	32	32	35.75
	ต่ำสุด	17	20	21	24	25	24	24	25	24	23	19	17	21.91
2563	สูงสุด	35	36	40	40	40	39	34	34	35	35	34	34	36.33
	ต่ำสุด	15	15	23	21	23	24	24	24	30	22	29	18	22.33
2564	สูงสุด	35	37	39	39	38	38	38	37	35	35	35	33	36.58
	ต่ำสุด	14	17	21	23	24	23	24	23	24	23	19	14	20.75
2565	สูงสุด	35	37	38	40	37	36	36	35	35	35	35	35	36.17
	ต่ำสุด	16	16	19	21	23	22	24	24	24	21	19	14	20.25

ภาพที่ 7 แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ 5 ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2561- 2565

(ที่มา: www.accuweather.com)

1.3.2 ฤดูกาล

ฤดูร้อน เริ่มปลายเดือนมีนาคม – เดือนพฤษภาคม อากาศร้อนสูงสุดเดือนเมษายน

อุณหภูมิเฉลี่ย 33.10 องศาเซลเซียส

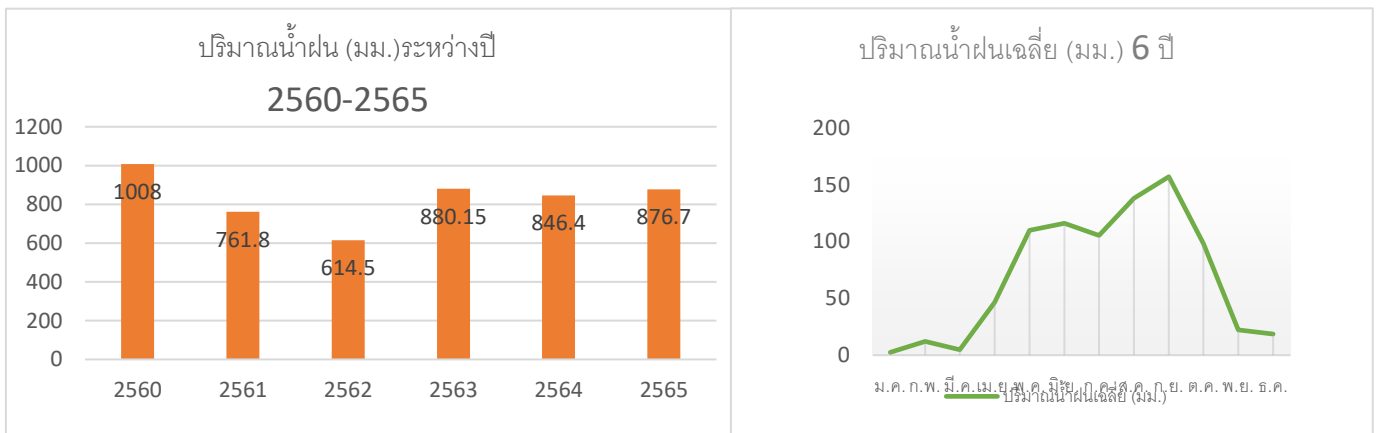
ฤดูฝน เริ่มเดือนพฤษภาคม – เดือนตุลาคม จำนวนปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 5 ปี

(2561-2565) เท่ากับ 663.14 มิลลิเมตร

ฤดูหนาว เริ่มเดือนพฤศจิกายน-เดือนกุมภาพันธ์ อากาศหนาวที่สุดเดือนกุมภาพันธ์

อุณหภูมิเฉลี่ย 22.89 องศาเซลเซียส

1.3.3 ปริมาณน้ำฝน

ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร) อำเภอองไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย													
ปี/เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รวม
2565	1	20	16.1	17.6	115	79.7	173.3	227	126.5	83.2	2.3	15	876.7
2564	1.2	3.4	5.2	11.8	24.5	51.2	117.5	124.6	157	159	97	94	846.40
2563	-	-	-	177.2	62.2	166.5	31	120	231.45	91.8	-	-	880.15
2562	5.5	3.2	3.4	12.4	176	126	121	124	24	11	5	3	614.5
2561	-	3.2	-	26.1	120.2	186.8	36.9	97.4	209.6	81.6	-	-	761.8
2560	7.3	42.2	3.4	33.4	160.8	86.7	153.2	135.3	193.6	163.4	28.7	-	1,008.0
เฉลี่ย 6 ปี	2.5	12	4.68	46.42	109.78	116.15	105.48	138.05	157.03	98.33	22.17	18.67	831.26

ภาพที่ 6 แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบ 6 ปี ตั้งแต่ ปี 2560-2565

(ที่มา: สถานีฝนอำเภอองไกรลาศ, 2565)

1.4 เส้นทางคมนาคม

เส้นทางคมนาคมลาดยาง คือสายบ้านกง – นອງตุม ระยะทาง 22 กิโลเมตร

สายบ้านกง – บางปะ – ท่าฉนวน ระยะทาง 12 กิโลเมตร

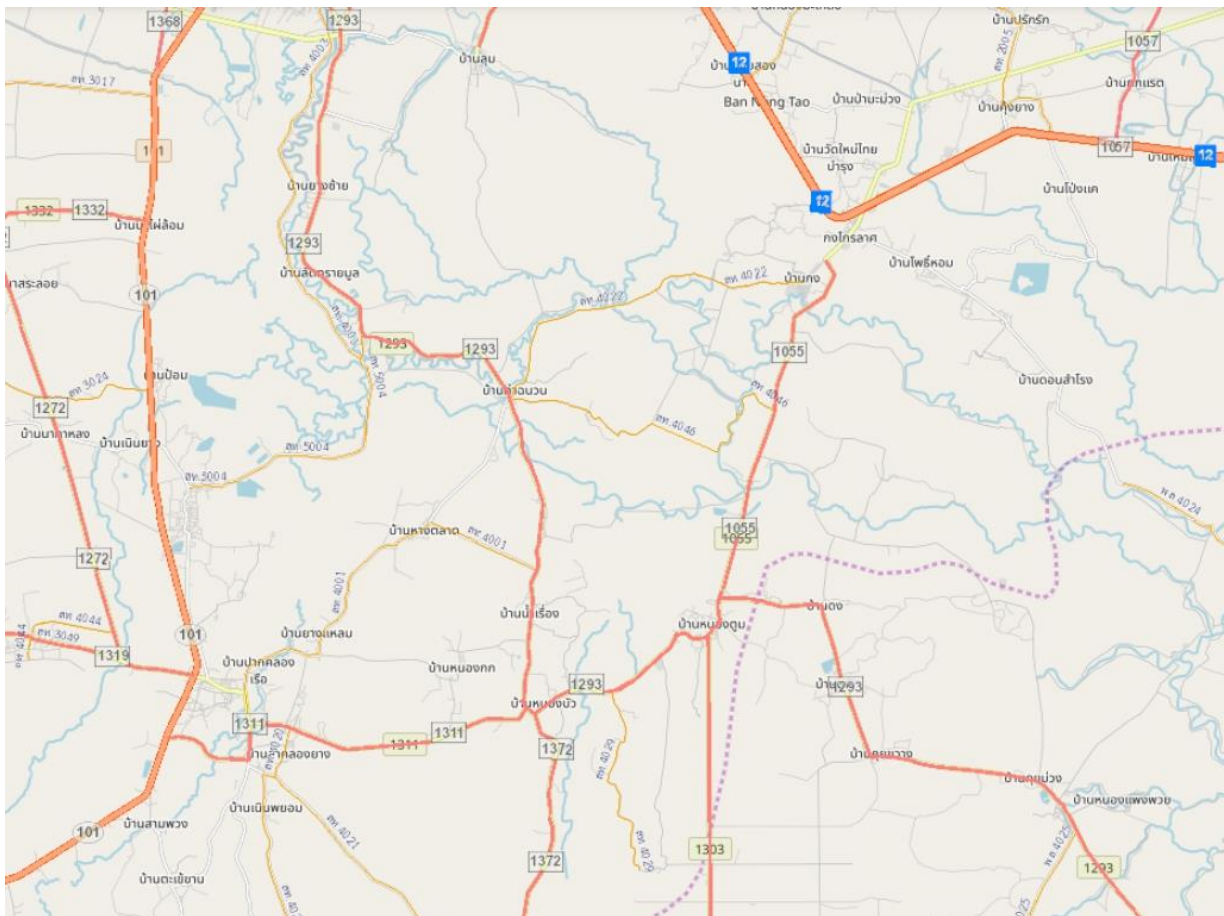
สายสุโขทัย – บางระกำ ระยะทาง 35 กิโลเมตร

สายท่าฉนวน – หางตลาด ระยะทาง 3 กิโลเมตร

สายน้ำเรือ่ง – หางตลาด ระยะทาง 2.5 กิโลเมตร

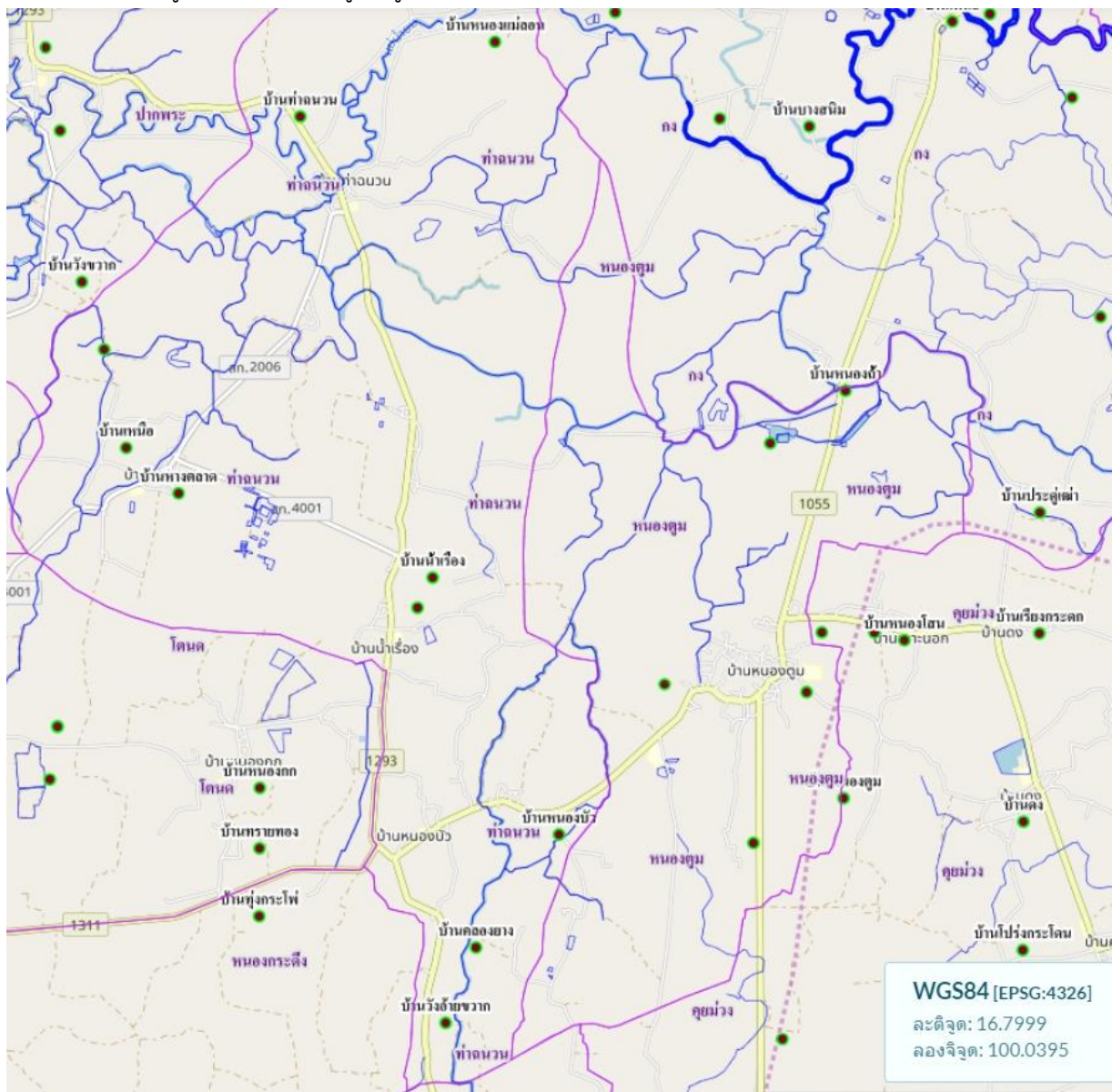
ถนนลูกรัง คือ สายท่าฉนวน – นອງแม่ลอน ระยะทาง 3.5 กิโลเมตร

สายหางตลาด – บ้านปากหนอง ระยะทาง 2.8 กิโลเมตร

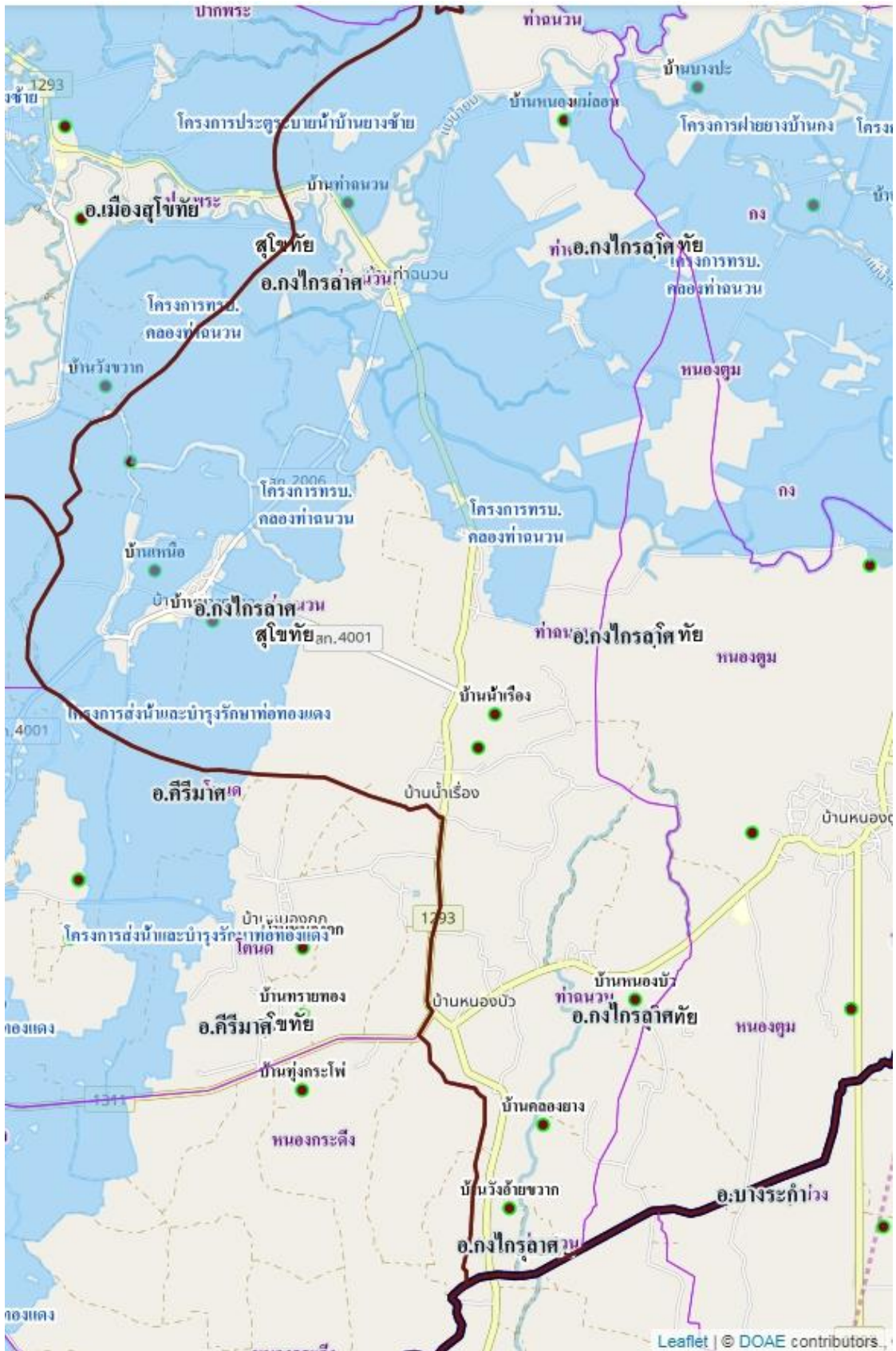

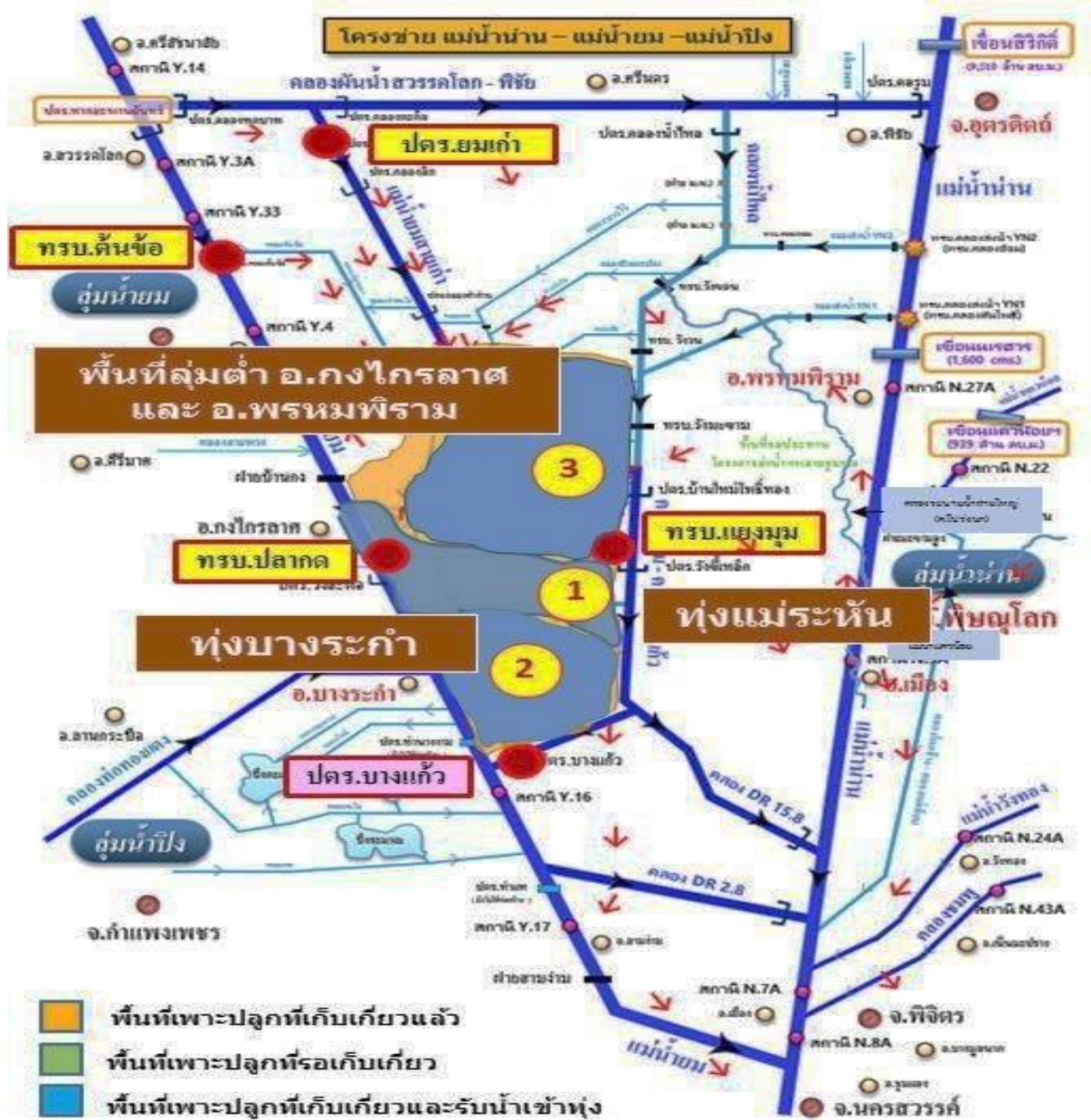
1.5 แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

- หมู่ที่ 1 คลองกต, คลองท่าฉนวน, แม่น้ำยม
หมู่ที่ 4 คลองสามขา, คลองตะพานหมา, คลองวัด पुल
หมู่ที่ 5 คลองน้ำเรือ
หมู่ที่ 6 แม่น้ำยม
หมู่ที่ 7 คลองขมิ้น
หมู่ที่ 9 คลองยาง, คลองกระปาก
หนองบึง 1 แห่ง คือ หนองแม่ลอน
ประตูน้ำ 1 แห่ง อยู่ที่หมู่ที่ 1 ตำบลท่าฉนวน

พื้นที่ชลประทาน โครงการชลประทาน

1.6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

1.6.1 โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าฉนวน ส่วนมาก ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำไร่และทำสวน เป็นอาชีพหลัก ส่วนอาชีพเสริม ได้แก่ การประกอบอุตสาหกรรมในครัวเรือน เช่น การทำปลา ร้า การทำน้ำปลา การทำกล้วย อบเนยและงานฝีมือต่างๆ เป็นต้น

พื้นที่ตำบลท่าฉนวน เป็นพื้นที่ราบลุ่มเหมาะกับการทำนาปรัง โดยสภาพพื้นที่และลักษณะภูมิประเทศได้จัดแบ่งประเภทไว้ ดังนี้

พื้นที่ทั้งหมด	52,827.07	ไร่
พื้นที่การเกษตร	47,336.00	ไร่
พื้นที่พืชไร่	3,725.00	ไร่
พื้นที่ไม้ผล	217.00	ไร่
พื้นที่อื่นๆ	400.07	ไร่
พื้นที่ทำนา	43,137	ไร่
พื้นที่อยู่อาศัย	1,957	ไร่
พื้นที่ประมง	257	ไร่

1.6.2 รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว

ตำบลท่าฉนวน อำเภอองไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย ภาคเหนือ

ที่	พื้นที่	รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี
1	หมู่ที่ 01 บ้าน ท่าฉนวน	74,336.52
2	หมู่ที่ 02 บ้าน ทองบัว	62,098.17
3	หมู่ที่ 03 บ้าน ทางตลาด	60,473.73
4	หมู่ที่ 04 บ้าน ช่อมตาล	70,652.87
5	หมู่ที่ 05 บ้าน น้ำเรือง	66,100.42
6	หมู่ที่ 06 บ้าน วังอ้ายขาว	83,029.65
7	หมู่ที่ 07 บ้าน ทองแม่ลอน	76,757.39
8	หมู่ที่ 08 บ้าน เหนือ	66,931.96
9	หมู่ที่ 09 บ้าน คลองยาง	104,788.79
10	หมู่ที่ 10 บ้าน ฟากหนอง	76,015.92
11	หมู่ที่ 11 บ้าน หล่ายปอแดง	111,881.94
12	หมู่ที่ 12 บ้าน น้ำเรืองเห	76,756.05
	เฉลี่ยทั้งสิ้น	72,948.61

ที่มา : ข้อมูล จปฐ. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอองไกรลาศ , 2565

16.3 การศึกษา

ตำบลท่าฉนวน อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย ภาคเหนือ

มีครัวเรือนทั้งหมด	2,210	ครัวเรือน
จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริง ทั้งหมด	6,775	คน
เพศชาย	3,283	คน
เพศหญิง	3,492	คน

จำแนกตามระดับการศึกษา

การศึกษา	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
ไม่เคยศึกษา	77	1.14	116	1.71	193	2.85
อนุบาล/ศูนย์เด็กเล็ก	104	1.54	90	1.33	194	2.86
ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษา (ป.4, ป.7, ป.6)	282	4.16	263	3.88	545	8.04
ประถมศึกษา (ป.4, ป.7, ป.6)	1,712	25.27	1,971	29.09	3,683	54.36
ม.ต้น (มศ.1-3 หรือ ม.1-3)	643	9.49	518	7.65	1,161	17.14
ม.ปลาย (มศ.4-5 หรือ ม.4-6 ท)	311	4.59	340	5.02	651	9.61
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า หรือ ปวส.	86	1.27	60	0.89	146	2.15
ป.ตรี หรือเทียบเท่า	61	0.90	127	1.87	188	2.77
สูงกว่าปริญญาตรี	7	0.10	7	0.10	14	0.21
รวม	3,283	48.46	3,492	51.54	6,775	100.00

ที่มา : ข้อมูล จปฐ. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอกงไกรลาศ , 2565

- ประชากรตำบลท่าฉนวน

ประชากรทั้งหมด	9,970 คน
เป็น ชาย	4,923 คน
เป็น หญิง	5,047 คน

(ข้อมูล ณ เดือน ธันวาคม พ.ศ.2565 ข้อมูลสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง)

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชาย	หญิง	รวม	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนเกษตรกร
1	ท่าฉนวน	443	462	905	301	240
2	บ้านหนองบัว	983	976	1,959	591	410
3	บ้านทางตลาด	662	675	1,337	371	284
4	บ้านข่อมตาล	275	253	528	162	123
5	บ้านน้ำเรือ่ง	484	517	1,001	360	213
6	บ้านวังอ้ายขวาก	280	270	550	197	112
7	บ้านหนองแม่ลอน	132	129	261	99	80
8	บ้านเหนือทางตลาด	377	385	762	210	176
9	บ้านคลองยาง	354	368	722	227	165
10	บ้านฝากหนอง	216	232	448	126	135
11	บ้านหลายปอแดง	408	455	863	245	203
12	บ้านน้ำเรือ่งเหนือ	309	325	634	194	136
	รวม 12 หมู่บ้าน	4,923	5,047	9,970	3,083	2,277

ข้อมูลสาธารณูปโภค สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ

- ไฟฟ้า มีไฟฟ้าทั้งหมู่บ้าน ครบแต่ยังมีประชากรอีกจำนวนหนึ่งที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ กรณีตั้งครอบครัวใหม่หรือตั้งบ้านไกลชุมชน
- ประปา มี 4 แห่ง (หมู่ 3, 1, 5, 2) ยังขาดประปาหมู่บ้านคือ หมู่ 5
- โรงสี มีจำนวน 4 แห่ง
- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน 4 แห่ง คือ หมู่ที่ 1, 3, 5, 2
- หอกระจายข่าว 12 แห่ง
- สถานีอนามัย 2 แห่ง สถานที่ตั้งหมู่ที่ 1, 12
- ทำข้าว 1 แห่ง หมู่ที่ 9

โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 3 แห่ง

- โรงเรียนท่าฉนวน
- โรงเรียนวัดปทุมวนาราม
- โรงเรียนบ้านทางตลาด

โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 5 แห่ง

- โรงเรียนวัดน้ำเรือง
- โรงเรียนทางตลาด
- โรงเรียนหนองบัว (จิตรพินิจ)
- โรงเรียนบ้านท่าฉนวน

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

- วัดจำนวน 5 แห่ง
 1. วัดท่าฉนวน หมู่ที่ 1
 2. วัดทางตลาด หมู่ 3
 3. วัดน้ำเรือง หมู่ 12
 4. วัดปทุมวนาราม หมู่ที่ 11
 5. วัดหนองบัว หมู่ที่ 2
- สำนักสงฆ์ จำนวน 2 แห่ง คือ
 1. สำนักสงฆ์เสาหิน หมู่ที่ 1
 2. สำนักสงฆ์ข่อมตาล หมู่ที่ 4

ประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆ

เกษตรกรตำบลท่าฉนวน นับถือศาสนาพุทธ 100% ยึดมั่นในพระพุทธศาสนา ทุกวันพระจะไปทำบุญตักบาตรตามวัดใกล้บ้านและประเพณีพื้นบ้านต่างๆ ไป เช่น วันสงกรานต์ วันตรุษไทย วันสารทไทย ประเพณีบวชนาค แต่งงาน การขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น และอิทธิพลทางความคิดหรือค่านิยมของคนในพื้นที่เหมือนกัน ซึ่งอุปสรรคสาเหตุหนึ่งของการพัฒนาการเกษตร

ศาสนา สิ่งยึดเหนี่ยวและข้อห้ามต่างๆ

ประชากรในตำบลท่าฉนวน นับถือศาสนาพุทธมีวัดจำนวน 2 แห่ง และมีสำนักสงฆ์ จำนวน 4 แห่ง จะมีการทำบุญตักบาตรที่วัดทุกวันพระและวันสำคัญทางศาสนา

สิ่งยึดเหนี่ยวและข้อห้ามต่างๆ

มีพระสงฆ์ ครู อาจารย์ ผู้เฒ่า ผู้แก่ ผู้นำในหมู่บ้าน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบต. เป็นที่ปรึกษาของคนในหมู่บ้าน มีกฎข้อห้ามในการต่อต้านยาเสพติด เช่น ตัดน้ำ ตัดไฟฟ้า ไม่ให้ใช้ในหมู่บ้าน ห้ามยืมของส่วนรวมไปใช้บ้านที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ผู้นำตามธรรมชาติ กลุ่มตามธรรมชาติ

ผู้นำตามธรรมชาติ มักจะเกิดจากการรวมตัวกันแบบไม่เป็นทางการ จะมีลักษณะของปัญหาคล้ายกัน ก็จะมารวมกลุ่มกัน เช่น กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มผู้นำ กลุ่มพัฒนาสตรีอาสา กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มฅาปนกิจสงเคราะห์

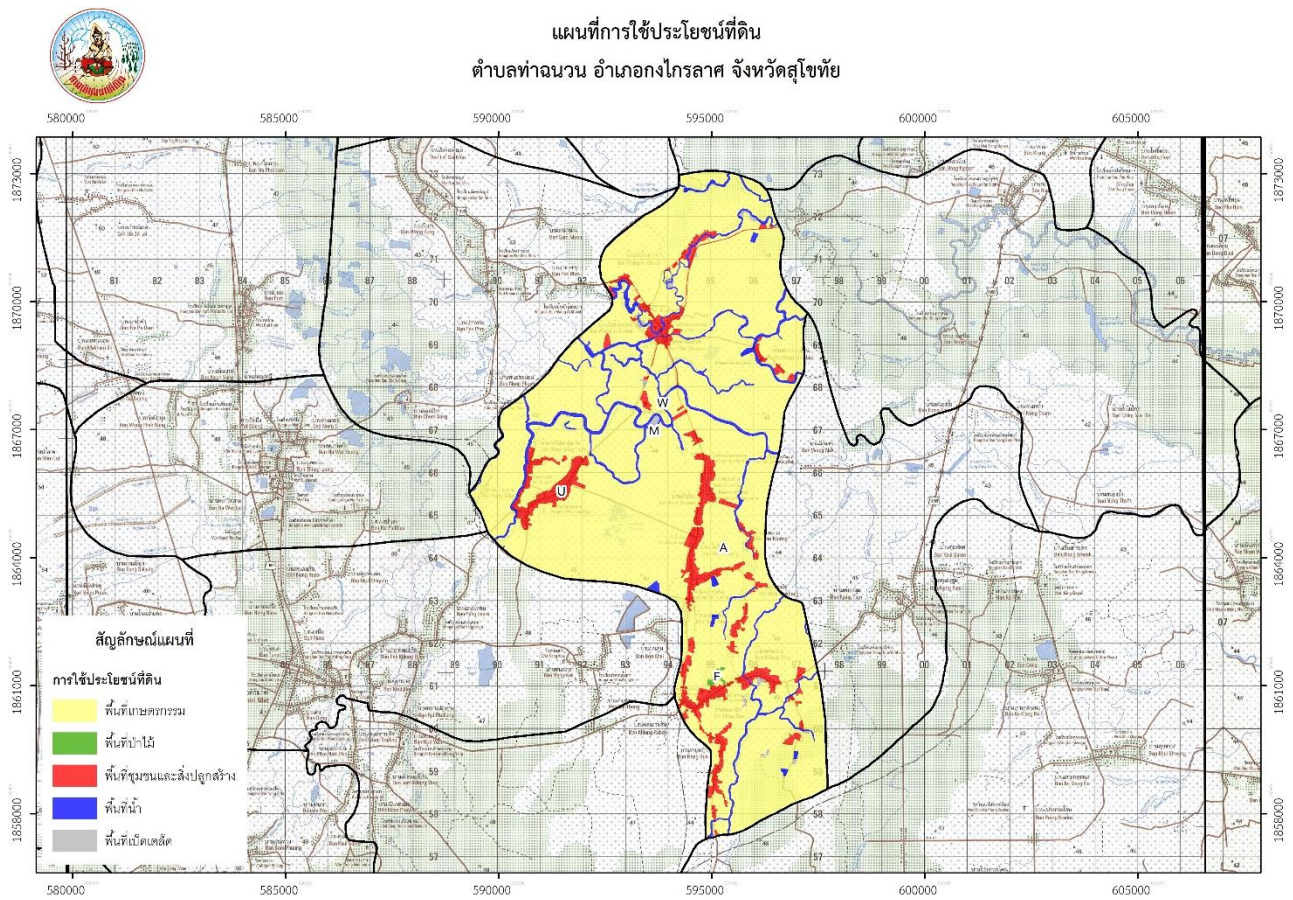
การรวมกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพ

- กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมู่ที่ 1 – 12
- กลุ่มกองทุนแก้ไขปัญหาความยากจน หมู่ที่ 1 – 12

องค์กรในชุมชน

- กลุ่มฅาปนกิจสงเคราะห์
- กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
- กลุ่มอาชีพต่างๆ
- กลุ่มกองทุนประจำหมู่บ้าน
- กลุ่มผู้ใช้น้ำประปา

1.7 การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

พื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลท่าฉนวน อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย

ตำบล	พื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน (ไร่)				
	พื้นที่เกษตรกรรม	พื้นที่ป่าไม้	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	พื้นที่ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	พื้นที่น้ำ
ต.ท่าฉนวน	36,583.00	47.00	157.00	3,064.00	2,286.00

บทที่ 2

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลท่าฉนวน

2.1 ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบลท่าฉนวน

2.1.1 สถานการณ์การเกษตรในพื้นที่

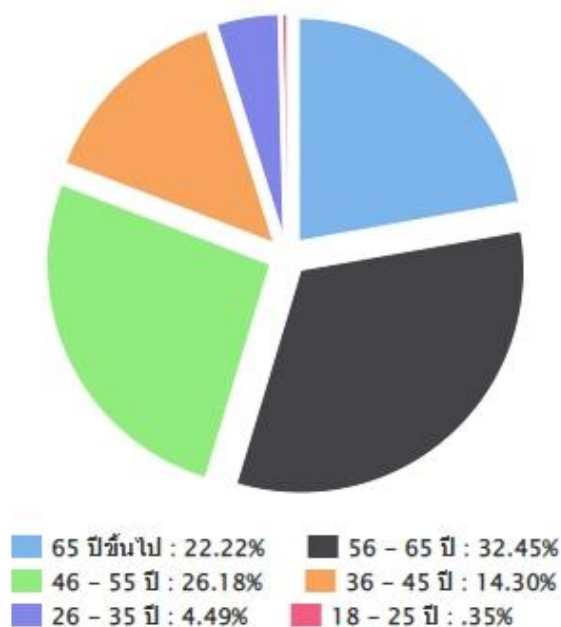
1. เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

1) เกษตรกร

ตาราง แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลท่าฉนวน อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
65 ปีขึ้นไป	376.00	22.22
56 - 65 ปี	549.00	32.45
46 - 55 ปี	443.00	26.18
36 - 45 ปี	242.00	14.30
26 - 35 ปี	76.00	4.49
18 - 25 ปี	6.00	0.35
รวม	1,692.00	100.00

หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร จำแนกช่วงอายุ

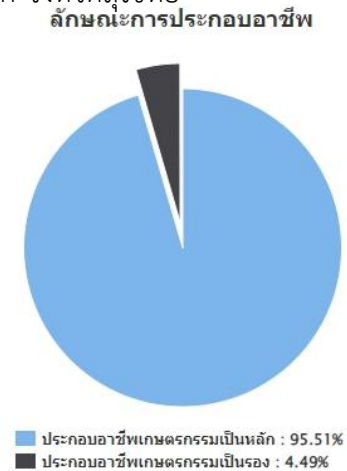
ภาพที่ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลท่าฉนวน อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย

(ที่มา : http://www.aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report1/)

2) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตาราง แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลท่าฉนวน อำเภอคลองไทรลาด จังหวัดสุโขทัย

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	1,616.00	95.51
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	76.00	4.49

ภาพที่ ลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลท่าฉนวน อำเภอคลองไทรลาด จังหวัดสุโขทัย

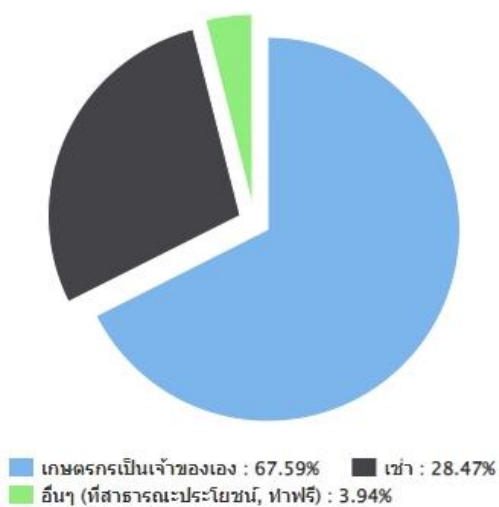
(ที่มา : http://www.aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report1/)

3) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ตาราง แสดงพื้นที่ถือครอง ตำบลท่าฉนวน อำเภอคลองไทรลาด จังหวัดสุโขทัย

ครัวเรือน	พื้นที่ถือครอง (ไร่)	พื้นที่ถือครองเฉลี่ย (ไร่/ครัวเรือน)
1,650.00	49,652.00	25.42

ลักษณะการถือครองที่ดิน

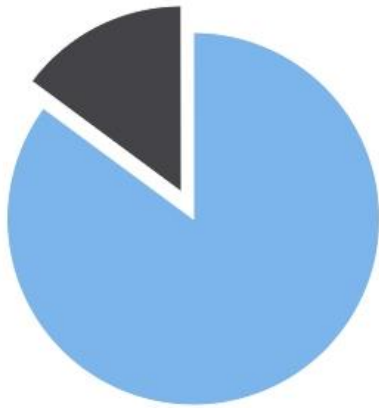
ประเภทการเช่า (ครัวเรือน)

ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินเกษตรกรเป็นเจ้าของ : 67.59%
เช่า : 28.47% อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) : 3.94%

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	เนื้อที่ (ไร่)
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	1,320.00	34,573.00
เช่า	556.00	13,415.00
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	77.00	1,664.00
รวม **	1,650.00	49,652.00

ประเภทการเช่า (ครัวเรือน)

■เช่ามีสัญญา : 85.15% ■เช่าไม่มีสัญญา : 14.85%
■ไม่ระบุ : .00%

ประเภทการเช่า

ประเภทการเช่า (ครัวเรือน)เช่ามีสัญญา : 85.15%

เช่าไม่มีสัญญา : 14.85%ไม่ระบุ : .00%

ประเภทการเช่า (ครัวเรือน)			
รวม	เช่ามีสัญญา	เช่าไม่มีสัญญา	ไม่ระบุ
556.00	493.00	86.00	0.00

ประเภทเอกสารสิทธิ (ครัวเรือน)

■โฉนด/น.ส.ทุกประเภท : 63.91% ■ ส.ป.ก.ทุกประเภท : 28.64%
■ หนังสือรับรองของหน่วยงาน : .00% ■ เอกสารสิทธิอื่นๆ : 7.45%

ประเภทเอกสารสิทธิ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

ประเภทเอกสารสิทธิ (ครัวเรือน)

โฉนด/น.ส.ทุกประเภท : 63.91%

ส.ป.ก.ทุกประเภท : 28.64%

หนังสือรับรองของหน่วยงาน : .00%

เอกสารสิทธิอื่นๆ : 7.45%

รวม	ประเภทเอกสารสิทธิ			
	โฉนด/ น.ส. ทุก ประเภท	ส.ป.ก. ทุก ประเภท	หนังสือ รับรอง ของ หน่วยงาน	เอกสาร สิทธิ อื่นๆ
1,320.00	926.00	415.00	0.00	108.00

(ที่มา : http://www.aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report1/#tabs3)

2 องค์กรและสถาบันเกษตรกร

1) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลท่าฉนวน มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ 1 กลุ่ม มีสมาชิก 10 ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร 1 กลุ่ม สมาชิก 15 ราย กลุ่มยุวเกษตรกร 1 กลุ่ม สมาชิก 15 ราย วิสาหกิจชุมชน 7 แห่ง สมาชิก 85 ราย

ตาราง แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลท่าฉนวน อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย

ตำบล	กลุ่มส่งเสริม		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุว		วิสาหกิจ		สหกรณ์		กลุ่ม	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ท่าฉนวน	1	10	1	15	1	15	7	85				

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกงไกรลาศ พ.ศ.2565

2) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลท่าฉนวน มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) 1 ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน 1 ศูนย์

3) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลท่าฉนวน มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน 12 คน

4) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเครือข่ายตำบลท่าฉนวน
อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย

สินค้าหลัก : เห็ดนางฟ้าภูฐาน นางลมยังการี ขอนขาว โคนน้อย

สถานที่ตั้ง : บ้านหนองแม่ลอน หมู่ที่ 7 ตำบล ท่าฉนวน อำเภอ กงไกรลาศ จังหวัด สุโขทัย

พิกัด : Latitude 16.896215 Longitude 99.913003 X 597239.8 Y 1868299.1 zone 47

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นายกฤษณะ ทองเชื้อ อายุ 48 ปี

- Smart farmer ต้นแบบ
- เกษตรกรดีเด่น สาขาวิสาหกิจชุมชน
- ศูนย์เครือข่าย ศพก. อำเภอกงไกรลาศ

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 144 บ้านหนองแม่ลอน หมู่ที่ 7 ตำบลท่าฉนวน อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย

เบอร์โทรศัพท์ : 090 960 2457

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การผลิตให้ตามมาตรฐานออแกนิกไทยแลนด์และการแปรรูปผลิตภัณฑ์

- การนำไปใช้ประโยชน์ :
1. การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า
 2. การสร้างองค์ความรู้ภายในชุมชนและเครือข่าย
 3. การผลิตแบบคุณภาพ และได้ผลตอบแทนดี
 4. การรวมกลุ่มเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

2.1.2 ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

1) ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินโดยทั่วไปในพื้นที่ตำบลท่าฉนวน เป็นดินเหนียว ที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ดินบนมีสีน้ำตาลปนเทา มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ดินมีความสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง เกษตรกรใช้ในการปลูกข้าวเป็นส่วนใหญ่ ส่วนชุดดินที่พบได้มากที่สุดในพื้นที่ตำบลท่าฉนวน คือ ชุดดินที่ 3 , ชุดดินที่ 4 , ชุดดินที่ 5 , ชุดดินที่ 7 , ชุดดินที่ 33 , ชุดดินที่ 33B ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช กลุ่มดินชุดที่ 33 มีศักยภาพเหมาะสมในการปลูกพืชหลายชนิดทั้งพืชไร่ พืชผัก ไม้ผลและทำนาข้าว ซึ่งได้ใช้ประโยชน์ในดินกลุ่มนี้

2) ทรัพยากรน้ำ

ตำบลท่าฉนวนอยู่ในเขตโครงการชลประทานคลองท่าฉนวน และ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่อทองแดง ปริมาณน้ำเพียงพอในฤดูฝน ในพื้นที่ที่มีคลองจากธรรมชาติ เช่น คลองกต, คลองท่าฉนวน, แม่น้ำยม คลองสามขา, คลองตะพานหมา, คลองวัดพูล คลองยาง, คลองกระปาก ซึ่งรับน้ำจากแม่น้ำยม นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำที่เกษตรกรสร้างหรือขุดขึ้นเอง เช่น บ่อบาดาล หนองบึง คือ หนองแม่ลอน ซึ่งยังมีปัญหาน้ำไม่เพียงพอต่อการเกษตรในฤดูแล้ง

2.1.3 สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/ภูมิปัญญาท้องถิ่น

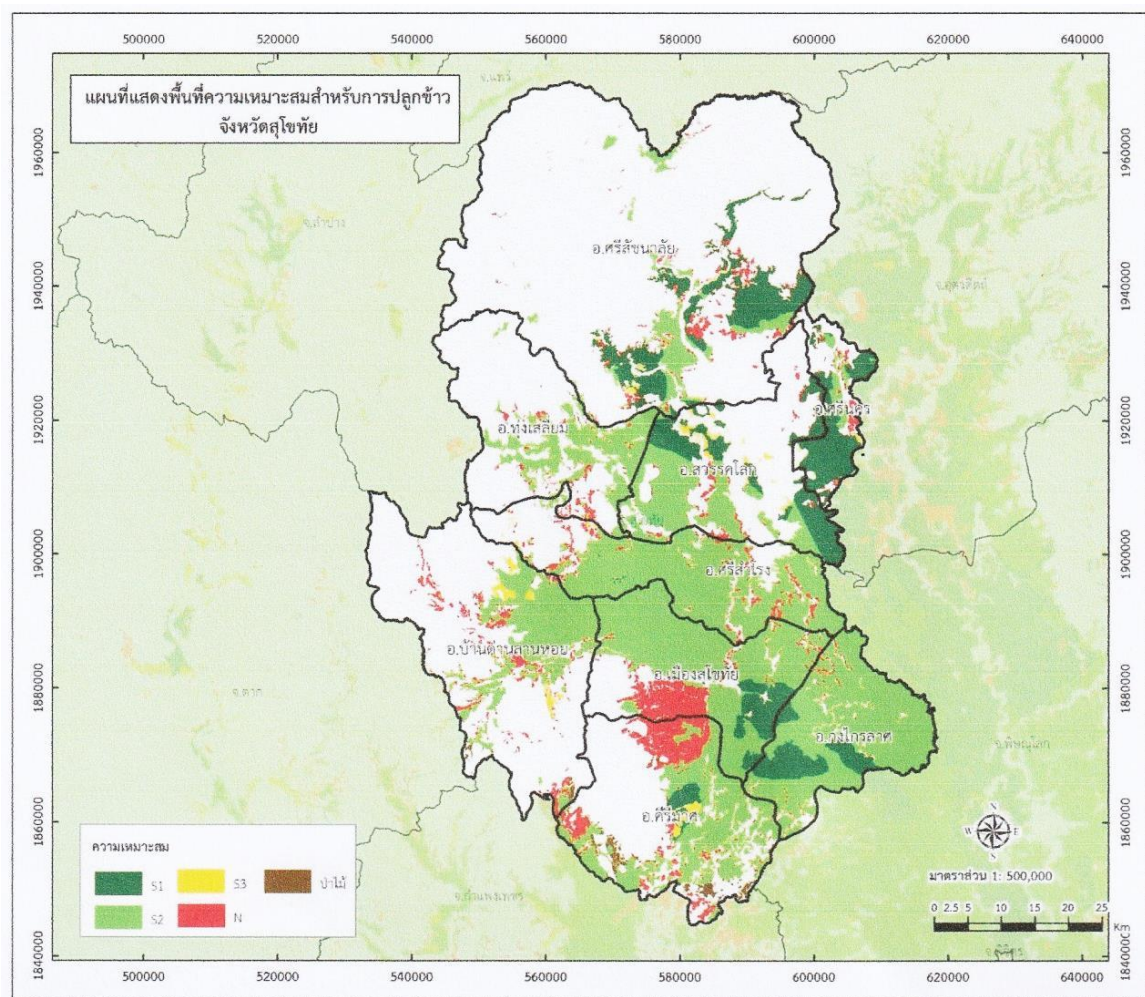
- ข้าว
- ข้าวโพด
- ไร่นาสวนผสม
- เลี้ยงปลา
- ผลผลิตจากการแปรรูปปลา ปลาร้า
- เครื่องจักรสาน

2.1.4 สินค้าเกษตรที่สำคัญ

ลำดับ	ชนิดพืช	จำนวน ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บ เกี่ยว(ไร่)	ผลผลิตรวม (กก)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาผลผลิต เฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต ทั้งหมด (บาท)
1.	ข้าวเจ้านาปี	1,157	19,290	19,290	11,766,900	610	6.8	80,014,920
2.	ข้าวเจ้านาปรัง	960	16,698	16,698	10,185,780	610	6.5	66,207,570
3.	ข้าวโพด ฝน	125	1,454	1,454	1,744,800	1,200	7.0	12,213,600
4.	ข้าวโพด แล้ง	104	1,286	1,286	1,671,800	1,300	6.8	11,368,240

1.ข้าว

1) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม (Zoning)

2) สภาพการใช้เทคโนโลยีการผลิตตั้งแต่ปลูก ดูแลรักษา เก็บเกี่ยวผลผลิต
เกษตรกรในพื้นที่ตำบลท่าฉนวนประกอบอาชีพหลัก คือ การทำนาซึ่งมีทั้งการทำนาปี
นาปรัง และนาปรังครั้งที่ 2

3) ชนิดพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ที่ปลูกและเลี้ยงในตำบลท่าฉนวน

1.พันธุ์ข้าวที่ปลูกคือ พันธุ์สุพรรณบุรี 1, สุพรรณบุรี 2 พันธุ์พิษณุโลก 2, กข 31 , กข 41,
กข 57 และกข 61

2. พืชไร่ ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พันธุ์ที่ปลูก คือ บอนซานโต 9910

เกษตรกรประมาณ 90% ประกอบอาชีพทำนาซึ่งมีระบบการผลิตคือ

1.ข้าวนาปี

2.ข้าวนาปี – ข้าวนาปรัง

3.ข้าวนาปี ครั้งที่ 1 – ข้าวนาปีครั้งที่ 2 - ข้าวนาปรัง

เกษตรกรตำบลท่าฉนวน จะทำการปลูกข้าวโดยการทำนาหว่านน้ำตม มีการเตรียมดินโดย
การไถตะ ทิ้งไว้ 7 วัน แล้วไถแปรทำเทือกหมักไว้ 1 คืบ แล้วจึงหว่านข้าว จำนวน 30 – 35 กิโลกรัมต่อไร่
พันธุ์ข้าวที่ใช้คือ พันธุ์สุพรรณบุรี 1, สุพรรณบุรี 3 และพันธุ์พิษณุโลก 2 เมื่อหว่านข้าวแล้วขังน้ำไว้ในแปลงนา
1 คืบ จึงระบายน้ำออกหลังข้าวงอก 7 วัน จึงฉีดยาคุมหญ้า และอีกสามวันก็สูบน้ำเข้านา พร้อมหยุด
ยาหอยเชอรี่ เมื่อข้าวอายุประมาณ 20 – 25 วัน จึงหว่านปุ๋ยเคมีครั้งแรกโดยใช้สูตร 16 – 20 – 0 อัตราที่ใช้
20 – 25 กิโลกรัม/ไร่ และเกษตรกรบางรายก็ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 46 – 0 – 0 ผสมในอัตรา 2 : 1 และมีการสำรวจ
ดูโรคแมลงศัตรูข้าว ทุกระยะเมื่อพบว่ามีการระบาดของโรคจึงมีการใช้สารเคมีซึ่งโรคแมลง ศัตรูข้าว ที่พบคือ
หนอนม้วนใบข้าว เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โรคใบไหม้ โรคใบขีดสีน้ำตาล โรคเน่าคอรวง ซึ่งการระบาดของโรค
แมลง ศัตรูข้าว จะพบว่าการระบาดรุนแรงเป็นช่วงๆ เนื่องจากเกษตรกรจะประกอบอาชีพหลัก คือ
การปลูกข้าวนาปี นาปรังครั้งที่ 1 และนาปรังครั้งที่ 2 ทำให้ไม่สามารถตัดวงจรชีวิตแมลงศัตรูข้าวได้ และ
เกษตรกรจะใส่ปุ๋ยเคมีครั้งที่ 2 โดยใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 46 – 0 – 0 อัตรา 10-20 กิโลกรัม/ไร่ ก่อนข้าวออกรวง
30 วัน แล้วจึงทำการเก็บเกี่ยวโดยเริ่มเกี่ยวข้าวระยะพลับพลึง โดยใช้รถเกี่ยวขนาดข้าวราคาไร่ละ 450 บาท/
ไร่ เมื่อเกี่ยวเกี่ยวแล้วนำข้าวเปลือกไปขายที่ทำข้าวในเขตตำบลท่าฉนวน และเขตอำเภอองไทรลาค

เกษตรกรไม่มีการตากข้าวเปลือก เนื่องจากไม่มีลานตากข้าวเปลือก คุณภาพข้าวเปลือกมี
ความชื้นประมาณ 25 %

ปริมาณผลผลิตข้าวนาปี ข้าวนาปรัง

- ข้าวนาปี พื้นที่ปลูกข้าวนาปีตำบลท่าฉนวน ปี 2564 มีจำนวน 19,265 ไร่ ผลผลิตโดยเฉลี่ย
650 กิโลกรัม/ไร่ ผลผลิตรวมประมาณ 12,520.3 ตัน ราคาผลผลิต กิโลกรัมละ 6.0 บาท มูลค่ารวม
75,121,800บาท

รายได้ – รายจ่ายของครัวเรือน

1. รายได้ภาคเกษตร แบ่งได้ดังนี้	
1.1 กิจกรรมการทำนา	32,500 บาท/ครัวเรือน/ปี
1.2 กิจกรรมการเลี้ยงสัตว์	4,500 บาท/ครัวเรือน/ปี
2. รายได้นอกภาคเกษตร (จากการรับจ้าง)	4,500 บาท/ครัวเรือน/ปี
รวมรายได้ในภาคเกษตรและรายได้นอกภาคเกษตร	27,000 บาท/ครัวเรือน/ปี

รายจ่ายของครัวเรือน

1. ภาคเกษตรกิจกรรมการทำนา 28,000 บาท/ครัวเรือน/ปี

เป้าหมายการทำนาของเกษตรกร

การทำนาของเกษตรกรตำบลท่าฉนวน มีเป้าหมายในการทำนา คือ ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มปริมาณผลผลิต เพื่อให้ได้ผลตอบแทนมากๆ โดยเกษตรกรจะใช้วิธีการสำรวจตรวจนับแมลง ศัตรูพืช สำรวจศัตรูธรรมชาติก่อนการใช้สารเคมี และลดต้นทุนการผลิต โดยมีการผลิตและใช้ปุ๋ยน้ำสกัดชีวภาพทดแทนการใช้สารเคมี และใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมี เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

2.1.5 เทคนิคและวิธีการผลิต

เกษตรกรเพิ่มผลผลิตโดยการเปลี่ยนข้าวพันธุ์ดีทุก 3 – 4 ปี โดยเกษตรกรที่มีเงินทุนก็จะไปซื้อข้าวพันธุ์ดีจากศูนย์ขยายพันธุ์พืช เพื่อนำไปทำพันธุ์ มีการปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมี เพื่อปรับปรุงบำรุงดินให้มีคุณภาพดีและลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี ซึ่งข้าวพันธุ์ดีก็ยังมีปริมาณไม่เพียงพอับความต้องการของเกษตรกร การทำนาของเกษตรกรตำบลท่าฉนวน มีเป้าหมายในการทำนา คือ ลดต้นทุนการผลิตและ เพิ่มปริมาณผลผลิต เพื่อให้ได้ผลตอบแทนมากๆ โดยเกษตรกรจะใช้วิธีการสำรวจตรวจนับแมลง ศัตรูพืช สำรวจศัตรูธรรมชาติก่อนการใช้สารเคมี และลดต้นทุนการผลิต โดยมีการผลิตและใช้ปุ๋ยน้ำสกัดชีวภาพทดแทนการใช้สารเคมี และใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมี เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

เกษตรกรตำบลท่าฉนวน ใช้เครื่องจักรกลการเกษตร รถไถใหญ่และรถไถเล็กในการทำงานเตรียมดินในไร่นา การใช้แรงงานสัตว์ทำงานเตรียมดินในไร่นาไม่มีเห็นในพื้นที่แล้ว สัตว์เลี้ยงที่เลี้ยงในตำบลท่าฉนวนจะเลี้ยงไว้เพื่อบริโภคและขายมีรายได้เข้าสู่ครัวเรือนของเกษตรกร การใช้ปัจจัยการผลิตผลเกษตรกรจะซื้อปัจจัยการผลิต ปุ๋ยเคมี สารเคมีป้องกันโรคกำจัดแมลง ศัตรูข้าวในร้านค้าในตลาดอำเภอคลองไทรลาศ หรือในหมู่บ้าน การใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวเกษตรกรบางส่วนจะซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวจากศูนย์ขยายพันธุ์พืช

2.1.6 ปริมาณการผลิตและต้นทุนการผลิต

ต้นทุนการผลิตข้าวนาปรัง ตำบลท่าฉนวน

1. ค่าวัสดุ

- ค่าเมล็ดพันธุ์ 1 กระสอบ ๆ ละ 420 บาท	=	420	บาท
- ค่าหว่านไร่ละ	=	50	บาท
- ปุ๋ยเคมี	=	1,200	บาท
สูตร 16-20-0 กระสอบละ 850 บาท			
สูตร 46-0-0 กระสอบละ 1,200 บาท			
- ค่าหว่านปุ๋ยไร่ละ 40 บาท 2 ครั้ง	=	80	บาท
ค่าอื่น ๆ			
- ฮอร์โมนอาหารเสริม	=	40	บาท
- ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืช	=	40	บาท
- ค่าฉีดสารเคมีวัชพืช	=	40	บาท
- ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	=	400	บาท
- ค่าฉีดสารเคมีศัตรูพืช 4 ครั้ง	=	160	บาท
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	=	563	บาท

2. ค่าแรงงานค่าจ้าง

- ค่าเตรียมดินรถไถใหญ่ปั่นและรถไถเล็กทำเพื่อ	=	370	บาท
- ค่ารถเกี่ยวนวด	=	450	บาท
- ค่าขนส่งผลผลิต	=	650	บาท

รวม		<u>4,463</u>	บาท
ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กก.)		750	กก.
ราคาที่ขายได้ (บาท/กก)		6.5	บาท/กก
รายได้ต่อไร่ (บาท/ไร่)		4,875	บาท
กำไรสุทธิ (บาท/ไร่)		412	บาท

ต้นทุนการผลิตข้าวนาปี ตำบลท่าฉนวน

1. ค่าวัสดุ

- ค่าเมล็ดพันธุ์ 1 กระจอบ ๆ ละ 420 บาท	=	420	บาท
- ค่าหว่านไร่ละ	=	50	บาท
- ปุ๋ยเคมี	=	1,200	บาท
สูตร 16-20-0 กระจอบละ 850 บาท			
สูตร 46-0-0 กระจอบละ 1,200 บาท			
- ค่าหว่านปุ๋ยไร่ละ 40 บาท 2 ครั้ง	=	80	บาท
ค่าอื่น ๆ			
- ฮอร์โมนอาหารเสริม	=	40	บาท
- ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืช	=	40	บาท
- ค่าฉีดสารเคมีวัชพืช	=	40	บาท
- ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	=	400	บาท
- ค่าฉีดสารเคมีศัตรูพืช 4 ครั้ง	=	160	บาท
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	=	563	บาท

2. ค่าแรงงานค่าจ้าง

- ค่าเตรียมดินรถไถใหญ่ปั่นและรถไถเล็กทำเทือก	=	370	บาท
- ค่ารถเกี่ยวนา	=	450	บาท
- ค่าขนส่งผลผลิต	=	650	บาท

รวม		<u>4,463</u>	บาท
ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กก.)		820	กก.
ราคาที่ขายได้ (บาท/กก)		6.0	บาท/กก
รายได้ต่อไร่ (บาท/ไร่)		4,920	บาท
กำไรสุทธิ (บาท/ไร่)		457	บาท

ต้นทุนการผลิตข้าวโพดตำบลท่าฉนวน

ต้นทุนการผลิตข้าวโพดฝน ข้าวโพดเลี้ยง ตำบลท่าฉนวน

ต้นทุนการผลิต ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	ข้าวโพดฝน	ข้าวโพดเลี้ยง
ค่าแรง	1000	1000
ค่าเมล็ดพันธุ์ จำนวน 5 กก.ๆละ 180 บาท	900	900
ค่าเตรียมดิน	250	250
ค่าปุ๋ย ครั้งที่ 1 สูตร 15-15-15 (25 กก./ไร่)	355	455
ค่าปุ๋ย ครั้งที่ 2 สูตร 46-0-0 (20 กก./ไร่)	280	380
ค่ายาปราบศัตรูพืชและวัชพืช (3-4 ครั้ง)	3,000	4,000
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงในการสูบน้ำ(3-5 ครั้ง)	150	250
ค่าเก็บเกี่ยวข้าวโพด	700	700
ค่าขนส่งตลาด	250	250
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	315	315
รวมต้นทุนการผลิต	7,200	8,500
รายได้การผลิต ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์		
ราคาข้าวโพด (ความชื้นของข้าวโพด 30-35 %)	6.80	7.00
ผลผลิตเฉลี่ย/ไร่	1,700	1,800
รายได้เฉลี่ย/ไร่	11,560	12,600
กำไร/ขาดทุน เฉลี่ย/ไร่	4,360	4,100

2.1.7 สถานการณ์ตลาด/วิธีการตลาด

1) แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร ในพื้นที่อำเภอองไกรลาค

- โรงสีโชคชัยชัยภูมิ

ที่อยู่: 116 ตำบล บ้านใหม่สุขเกษม อำเภอ องไกรลาค สุโขทัย 64170

โทรศัพท์: 055 616 311

- บริษัท โรงสีข้าวสภาพไร่ชัยมิลล์ จำกัด

ที่อยู่: 111 หมู่ 3 ตำบล กกแรต อำเภอ องไกรลาค สุโขทัย 64170

โทรศัพท์: 055 601 014

- บ.ชูชัยอินเตอร์ไรซ์ จก.

ที่อยู่ 56 ตำบล กกแรต อำเภอ องไกรลาค สุโขทัย 64170

เบอร์โทรศัพท์: 055 601 014

- สหกรณ์การเกษตรองไกรลาค จำกัด

ที่อยู่: หมู่ 2 สิงหาคม 191/3 ตำบล บ้านกร่าง อำเภอ องไกรลาค สุโขทัย 64170

โทรศัพท์: 055 625 025

2) ลักษณะการซื้อขายผลผลิตข้าวเปลือกของเกษตรกร

-ผลผลิตข้าวเปลือกที่เกษตรกรผลิตได้ ส่วนใหญ่เกษตรกรจะนำผลผลิตไปจำหน่ายให้กับพ่อค้าและท่าข้าวในท้องถิ่นและมีบางส่วนที่เกษตรกรเก็บไว้บริโภคในครัวเรือน

-สถานการณ์ราคาข้าวอยู่ในภาวะทรงตัวถึงราคาลดลง ขึ้นอยู่กับคุณภาพผลผลิตและปริมาณผลผลิตที่ออกสู่ตลาดและสภาพอากาศ ข้าวเปลือกส่วนใหญ่ข้าวเปลือกคุณภาพต่ำสีเป็นข้าวสาร 25%

สัตว์เลี้ยง

หมู่	ตำบล	เกษตรกร(ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)
1	ท่าฉนวน	43	31	0	0	82	1,598	119
2	ท่าฉนวน	190	799	0	4	544	2,609	39
3	ท่าฉนวน	222	118	4	2	1,021	6,821	117
4	ท่าฉนวน	64	13	0	3	323	3,119	36
5	ท่าฉนวน	124	10	0	3	277	3,467	29
6	ท่าฉนวน	38	0	0	0	305	562	14
7	ท่าฉนวน	25	0	0	0	7	1,436	3,500
8	ท่าฉนวน	102	255	0	0	338	3,613	0
9	ท่าฉนวน	96	91	0	0	302	3,250	129
10	ท่าฉนวน	82	82	0	0	247	3,053	35
11	ท่าฉนวน	94	162	0	0	788	2,761	24
12	ท่าฉนวน	81	20	0	0	146	2,706	20
รวม 12 หมู่บ้าน		1,161	1,581	4	12	4,380	34,995	4,062

2.2 ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางแก้ไข

ตารางแสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร 1. ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ	เกษตรกรทำนาตลอดเวลาไม่มีการพักนา ทำให้ดินมีสภาพค่อนข้างแน่น ขาดความอุดมสมบูรณ์ มีธาตุอาหารในดินต่ำ	ให้ความรู้เกษตรกรในเรื่องการปรับปรุงบำรุงดิน การไถกลบตอซังข้าว โดยไม่เผา และการปลูกปอเทืองเพื่อไถกลบ	ตำบลท่าฉนวน	ด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด 1. ต้นทุนการผลิตสูง	ต้นทุนการผลิตสูงจากการขึ้นราคาของปุ๋ย สารเคมี ค่าแรงที่สูงขึ้น และขาดอำนาจในการต่อรองในการซื้อปัจจัยการผลิต	1. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามธรรมชาติ เช่น ปุ๋ยหมัก น้ำหมัก สารชีวภัณฑ์ 2. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม และทุนแรง เช่น เครื่องหยอดเมล็ดข้าว เครื่องเกี่ยวข้าว เป็นต้น 3. ส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบแปลงใหญ่เพื่ออำนาจต่อรองราคา	ตำบลท่าฉนวน	ปานกลาง

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด 1. ราคาขายต่ำ ไม่สามารถต่อรองได้	เนื่องจากการผลิตรายบุคคล จะขายตามท่าข้าวในพื้นที่ใกล้เคียง ไม่มีอำนาจต่อรองราคา ทำให้ถูกกดราคารนอกจากนี้เกษตรกรยังปลูกข้าวที่ไม่ตรงตามความต้องการของตลาด และไม่มีมาตรฐานรองรับ	1. ส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบแปลงใหญ่เพื่ออำนาจต่อรองราคา 2. ส่งเสริมการปลูกข้าวที่ตรงตามความต้องการของตลาด 3. ส่งเสริมการผลิตข้าวที่ได้มาตรฐาน เช่น GAP มาตรฐานอินทรีย์	ตำบลท่าฉนวน	ปานกลาง
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ 1. ขาดความรู้ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ และไม่มีตลาดรองรับ	เกษตรกรไม่มีความรู้ด้านการแปรรูปผลผลิต การเพิ่มมูลค่าสินค้า และการตลาดที่ทันสมัย เช่น การตลาดออนไลน์	หาผู้มีความรู้ ความชำนาญ มาให้ความรู้กับเกษตรกร	ตำบลท่าฉนวน	ปานกลาง

2.3 การจัดทำ TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	<ol style="list-style-type: none"> ผู้นำมีความเข้มแข็ง สามัคคี เกษตรกรมีความสนใจทางด้าน การเกษตร พื้นที่เหมาะสมในการทำนา ข้าว 	<ol style="list-style-type: none"> เกษตรกรขาดความรู้เรื่อง การตลาดสินค้าเกษตร เกษตรกรขาดความรู้เรื่อง การเพิ่มมูลค่าสินค้า ขาดแคลนน้ำสำหรับทำ การเกษตรในช่วงฤดูแล้ง
โอกาส (O)	SO	WO
<ol style="list-style-type: none"> มีเส้นทางคมนาคมที่สะดวกใน การขนส่งสินค้าเกษตร มีแหล่งรองรับผลผลิต 	กลยุทธ์เชิงรุก <ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมให้มีการปลูกข้าวพันธุ์ที่ ตลาดต้องการ ให้ความรู้เรื่องการตลาดนำ การผลิต และเทคโนโลยีต่าง ๆ สร้างเกษตรกรผู้นำในตำบลให้ เป็นเกษตรกรต้นแบบ 	กลยุทธ์เชิงแก้ไข <ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมการทำการเกษตรให้ แบบแปลงใหญ่เพื่อเพิ่มอำนาจ การต่อรองในการขายสินค้าและ ชื้อปัจจัยการผลิต ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตข้าวที่ ได้มาตรฐานสินค้าเกษตร
ภัยคุกคาม (T)	ST	WT
<ol style="list-style-type: none"> ราคาสินค้าเกษตรมีความผัน พวนทำให้เกษตรกรมีความเสี่ยง เรื่องรายได้ ราคาปุ๋ย สารเคมีกำจัดวัชพืช ปรอบศัตรูพืช มีราคาสูงขึ้น ค่าแรงในการทำการเกษตรมี ราคาสูงขึ้น 	กลยุทธ์เชิงป้องกัน <ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมการรวมกลุ่มของ เกษตรกรเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรอง ในการซื้อปัจจัยการผลิต และการ ขายผลผลิต ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยธรรมชาติ และสารชีวภัณฑ์เพื่อทดแทนการ ใช้สารเคมี ส่งเสริมเกษตรกรให้มีการ ปรับปรุงบำรุงดินเพื่อลดการใช้ ปุ๋ยเคมี ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทาง การเกษตรเพื่อลดการใช้แรงงาน ลง 	กลยุทธ์เชิงรับ <ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมอาชีพเสริมหลังจาก วางเว้นการทำเกษตรกรรม จัดหากองทุนเพื่อสนับสนุน กลุ่มเกษตรกร

บทที่ 3

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

3.1 พัฒนาการผลิตรายสินค้า

3.1.1 ข้าว

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์ : ลดการใช้สารเคมีในนาข้าว และลดต้นทุนการผลิต
- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการใช้แม่ปุ๋ยและสารชีวภัณฑ์

โครงการที่ 1 การใช้แม่ปุ๋ยอย่างถูกวิธี

โครงการที่ 2 การทำสารชีวภัณฑ์กำจัดศัตรูพืช

โครงการที่ 3 การทำจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง

3.1.2 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์ : ควบคุมและจัดการศัตรูพืชอย่างถูกวิธี
- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 การผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

โครงการที่ 1 การกำหนดหนอนกระทุ้ และแมลงศัตรูข้าวโพด

3.2 พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

3.2.1 YSF / SF

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์ : พัฒนาศักยภาพ YSF / SF
- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมพัฒนา YSF / SF ให้เป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่

โครงการที่ 1 จัดกระบวนการเรียนรู้หรือศึกษาดูงานจากกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ

ความสำเร็จ

โครงการที่ 2 อบรมเพิ่มทักษะ SF ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม

3.2.2 วิสาหกิจชุมชน

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์ : พัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เข้มแข็ง
- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้เข้มแข็ง

โครงการที่ 1 ฝึกอบรม Smart Group

โครงการที่ 2 อบรมพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนรุ่นใหม่

โครงการที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยววิถีเกษตร

3.3 พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

3.3.1 ที่ดิน

-เป้าหมาย/เป้าประสงค์ ปรับปรุงบำรุงดิน

-กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการปลูกพืชปรับปรุงบำรุงดิน

โครงการที่ 1 ส่งเสริมการปลูกปุ๋ยพืชสดเพื่อไถกลบในนาข้าว

โครงการที่ 2 การจัดการฟาง และลดการเผาตอซังในนาข้าว

3.3.2 แหล่งน้ำ

-เป้าหมาย/เป้าประสงค์ : พัฒนาแหล่งน้ำ

-กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 ปรับปรุงแหล่งน้ำ

โครงการที่ 1 ขุดลอกคลอง

โครงการที่ 2 ก่อสร้างประตูน้ำ

โครงการที่ 3 เจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร (พลังงานแสงอาทิตย์)

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี 2566		ปี 2567		ปี 2568		ปี 2569		ปี 2570		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการ ผลิตสินค้า (ข้าว)	1. การใช้แม่ปุ๋ย อย่างถูกวิธี 2. การทำสารชีว ภัณฑ์กำจัด ศัตรูพืช 3. การทำ จุลินทรีย์ สังเคราะห์แสง 4. ส่งเสริมและ ผลิตข้าวพันธุ์ดี	ลดต้นทุนการ ผลิต	30 คน	ต.ท่าฉนวน ต.หนองตม	1. ประชาสัมพันธ์ โครงการเพื่อรับ สมัครผู้เข้าร่วม โครงการ 2. ทำการฝึกอบรม ให้ความรู้ - บรรยาย - ฝึกปฏิบัติ - ทำแปลงทดลอง 3. ประเมินผล โครงการ		10,000		10,000		10,000		10,000		10,000	-สำนักงาน เกษตรอำเภอ กงไกรลาศ
			30 คน				7,000		7,000		7,000		7,000			
			20 คน				5,000		5,000		5,000		5,000			
			50 คน				15,000		15,000		15,000		15,000			
พัฒนาการ ผลิตสินค้า (ข้าวโพดเลี้ยง สัตว์)	การกำหนดหนอน กระทุ้ และแมลง ศัตรูข้าวโพด	ควบคุมและ จัดการศัตรูพืช อย่างถูกวิธี	30 คน	หมู่ 5 ตำบล หนองตม หมู่ 2 ตำบล ท่าฉนวน	1. ประชาสัมพันธ์ โครงการเพื่อรับ สมัครผู้เข้าร่วม โครงการ 2. ทำการฝึกอบรม ให้ความรู้ - บรรยาย - ฝึกปฏิบัติ - ทำแปลงทดลอง 3. ประเมินผล โครงการ		10,000		10,000		10,000		10,000	- อบต. ท่าฉนวน - อบต. หนองตม -สำนักงาน เกษตรอำเภอ กงไกรลาศ		

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ										
						ปี 2566		ปี 2567		ปี 2568		ปี 2569		ปี 2570												
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.											
พัฒนาพื้นที่ และ ทรัพยากร การเกษตร ดินและ แหล่งน้ำ	1. ส่งเสริมการ ปลูกพืชสด เพื่อไกลบในนา ข้าว 2. การจัดการ ฟาง และลดการ เผาตอซังในนา ข้าว 3.ชุดลอกคลอง 4.ก่อสร้าง ประตูน้ำ 5.เจาะบ่อบาดาล เพื่อการเกษตร (พลังงาน แสงอาทิตย์)	ปรับปรุงบำรุง ดิน และพัฒนา แหล่งน้ำ	30 คน 30 คน	ศูนย์จัดการ ดินปุ๋ยชุมชน องค์การ บริหารส่วน ตำบล	1. ประชาสัมพันธ์ โครงการเพื่อรับ สมัครผู้เข้าร่วม โครงการ 2. ทำการฝึกอบรม ให้ความรู้ - บรรยาย - ฝึกปฏิบัติ 3. ประเมินผล โครงการ		10,000		10,000		10,000		10,000		10,000		20,000		20,000		20,000		20,000		20,000	- องค์การ บริหารส่วน ตำบล - ศูนย์จัดการ ดินปุ๋ยชุมชน -สำนักงาน เกษตรอำเภอ งไกรลาศ

ภาคผนวก

ชื่อโครงการ การใช้แม่ปุ๋ยอย่างถูกวิธี

1. หลักการและเหตุผล

จากการสำรวจข้อมูลการใช้ปุ๋ยเคมีในนาข้าวในอำเภอองไกรลาค พบว่าเกษตรกรซื้อปุ๋ยเคมีสูตรสำเร็จจากร้านค้ามาใช้ มักพบการปลอมของปุ๋ยเคมี ทำให้การใส่ปุ๋ยไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เกษตรกรไม่รู้จักการผสมปุ๋ยใช้เองเพื่อการลดต้นทุนการผลิต

2. วัตถุประสงค์

ลดต้นทุนการผลิต

3. เป้าหมาย

เกษตรกร จำนวน 30 ราย

4. ระยะเวลาดำเนินการ

2566 ถึง 2570

5. พื้นที่ดำเนินการ

ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน

6. กิจกรรม

ลำดับ	กิจกรรม	ปริมาณงาน
1.	ประชาสัมพันธ์โครงการ	แผ่นประชาสัมพันธ์ 80 แผ่น
2.	รับสมัครผู้เข้าร่วมโครงการ	ผู้เข้าร่วมประชาคม 30 คน
3.	คัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการ	ผู้เข้าร่วมโครงการ 30 คน
4.	จัดฝึกอบรม - ปฏิบัติ - บรรยาย	จำนวน 1 วัน
5.	ประเมินผลโครงการ	ระดับดีมาก

7. วิธีการดำเนินการ

ลำดับ	กิจกรรม	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.
1.	ประชาสัมพันธ์ โครงการ												
2.	รับสมัคร ผู้เข้าร่วม โครงการ												
3.	คัดเลือก ผู้เข้าร่วม โครงการ												
4.	จัดฝึกอบรม - ปฏิบัติ - บรรยาย												
5.	ประเมินผล โครงการ												

8. งบประมาณ

1. ค่าเอกสารในการจัดการโครงการ เป็นเงิน 900 บาท

2. จัดฝึกอบรม

ค่าอุปกรณ์สาธิต 2,100 บาท เป็นเงิน 2,100 บาท

ค่าจัดทำแปลงทดลอง 3,100 บาท เป็นเงิน 3,100 บาท

ค่าอาหารว่าง 2 มื้อ 50 บาท จำนวน 30 ราย เป็นเงิน 1,500 บาท

ค่าอาหารกลางวัน 80 บาท จำนวน 30 ราย เป็นเงิน 2,400 บาท

รวมเป็นเงิน 9,100 บาท

รวมงบประมาณทั้งหมด 10,000 บาท

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. เกษตรกรลดค่าใช้จ่ายต้นทุนการผลิตลง 15%

ชื่อโครงการ การทำสารชีวภัณฑ์กำจัดศัตรูพืช

1. หลักการและเหตุผล

เกษตรกรในอำเภอโกสุมพิสัย มีปัญหาเรื่องต้นทุนการผลิตสูง เนื่องจากราคาสารเคมี ปุ๋ย และยาฆ่าแมลงมีราคาที่สูงขึ้น และเกษตรกรมีแนวโน้มการใช้ในอัตราที่สูงมากขึ้น ทำให้เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นและสุขภาพเกษตรกรในภาวะเสี่ยงรับสารพิษเข้าสู่ร่างกายสูง

2. วัตถุประสงค์

1. ลดการใช้สารเคมีในพื้นที่การเกษตร
2. ลดต้นทุนการผลิต

3. เป้าหมาย

เกษตรกร จำนวน 30 ราย

4. ระยะเวลาดำเนินการ

2566 ถึง 2570

5. พื้นที่ดำเนินการ

ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

6. กิจกรรม

ลำดับ	กิจกรรม	ปริมาณงาน
1.	ประชาสัมพันธ์โครงการ	แผ่นประชาสัมพันธ์ 30 แผ่น
2.	รับสมัครผู้เข้าร่วมโครงการ	ผู้เข้าร่วมประชุม 30 คน
3.	คัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการ	ผู้เข้าร่วมโครงการ 30 คน
4.	จัดฝึกอบรม - ปฏิบัติ - บรรยาย	จำนวน 1 วัน
5.	ประเมินผลโครงการ	ระดับดีมาก

7. วิธีการดำเนินการ

ลำดับ	กิจกรรม	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.
1.	ประชาสัมพันธ์ โครงการ												
2.	รับสมัครผู้เข้าร่วม โครงการ												
3.	คัดเลือกผู้เข้าร่วม โครงการ												
4.	จัดฝึกอบรม - ปฏิบัติ - บรรยาย												
5.	ประเมินผลโครงการ												

8. งบประมาณ

1. ค่าเอกสารในการจัดการโครงการ เป็นเงิน 900 บาท

2. จัดฝึกอบรม

ค่าอุปกรณ์สาธิต	2,200 บาท	เป็นเงิน	2,200 บาท
ค่าอาหารว่าง 2 มื้อ	50 บาท จำนวน 30 ราย	เป็นเงิน	1,500 บาท
ค่าอาหารกลางวัน	80 บาท จำนวน 30 ราย	เป็นเงิน	2,400 บาท
		รวมเป็นเงิน	4,700 บาท

รวมงบประมาณทั้งหมด 7,000 บาท

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. เกษตรกรลดค่าใช้จ่ายต้นทุนการผลิตลง 20%

ชื่อโครงการทำจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง

1. หลักการและเหตุผล

เกษตรกรในอำเภอกงไกรลาศ มีปัญหาเรื่องคุณภาพของดิน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ทำให้มีต้นทุนการผลิตสูง เนื่องจากต้องใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น แต่ปุ๋ยไม่สามารถปลดปล่อยธาตุอาหารให้พืชนำไปใช้ได้เท่าที่ควร ซึ่งจุลินทรีย์สังเคราะห์แสงสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปุ๋ยให้ดีขึ้นได้ และยังมีธาตุอาหารที่สามารถทดแทนปุ๋ยเคมีได้

2. วัตถุประสงค์

1. ลดการใช้ปุ๋ยเคมี
2. ลดต้นทุนการผลิต

3. เป้าหมาย

เกษตรกร จำนวน 20 ราย

4. ระยะเวลาดำเนินการ

2566 ถึง 2570

5. พื้นที่ดำเนินการ

ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน

6. กิจกรรม

ลำดับ	กิจกรรม	ปริมาณงาน
1.	ประชาสัมพันธ์โครงการ	แผ่นประชาสัมพันธ์ 30 แผ่น
2.	รับสมัครผู้เข้าร่วมโครงการ	ผู้เข้าร่วมประชาคม 20 คน
3.	คัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการ	ผู้เข้าร่วมโครงการ 20 คน
4.	จัดฝึกอบรม - ปฏิบัติ - บรรยาย	จำนวน 1 วัน
5.	ประเมินผลโครงการ	ระดับดีมาก

7. วิธีการดำเนินการ

ลำดับ	กิจกรรม	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.
1.	ประชาสัมพันธ์ โครงการ												
2.	รับสมัคร ผู้เข้าร่วม โครงการ												
3.	คัดเลือก ผู้เข้าร่วม โครงการ												
4.	จัดฝึกอบรม - ปฏิบัติ - บรรยาย												
5.	ประเมินผล โครงการ												

8. งบประมาณ

1. ค่าเอกสารในการจัดการโครงการ เป็นเงิน 300 บาท

2. จัดฝึกอบรม

 ค่าอุปกรณ์สาธิต 2,000 บาท เป็นเงิน 2,000 บาท

 ค่าอาหารว่าง 2 มื้อ 50 บาท จำนวน 20 ราย เป็นเงิน 1,000 บาท

 ค่าอาหารกลางวัน 80 บาท จำนวน 20 ราย เป็นเงิน 1,600 บาท

รวมเป็นเงิน 4,600 บาท

รวมงบประมาณทั้งหมด 5,000 บาท

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. เกษตรกรลดค่าใช้จ่ายต้นทุนการผลิตลง 15%

ชื่อโครงการ ส่งเสริมและผลิตข้าวพันธุ์ดี

1. หลักการและเหตุผล

ตำบลป่าแฝกเป็นตำบลหนึ่งในจำนวน 11 ตำบลของอำเภอองไกรลาค สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มเกษตรกรรมบางส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาเป็นหลักมีพื้นที่ทำนาทั้งหมด 21,847 ไร่จากพื้นที่การเกษตรทั้งหมด 28,691 ไร่ ปัจจุบันเกษตรกรจะทำนาปีละ 2 ครั้ง และมีเกษตรกรบางส่วนจะทำนาถึงปีละ 3 ครั้ง ซึ่งการผลิตข้าวของเกษตรกรประสบปัญหาหลายประการ ได้แก่ ผลผลิตต่ำ ขาดแคลนข้าวพันธุ์ดี เกษตรกรขาดการปรับปรุงบำรุงดิน ไม่มีน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง ผลผลิตส่วนใหญ่คุณภาพต่ำ เนื่องจากไม่มีกระบวนการจัดการผลผลิตข้าวที่ดี เกษตรกรไม่สามารถลดความชื้นหลักการเก็บเกี่ยว เนื่องจากไม่มีลานตากข้าวและมีแรงงานไม่เพียงพอ โดยเมื่อเกษตรกรเก็บเกี่ยวข้าวแล้วจะนำข้าวไปขายทันทีส่งผลให้เกษตรกรขายข้าวได้ราคาถูกลง เนื่องจากความชื้นสูง ในขณะที่ต้นทุนการผลิตสูง ทำให้ได้ผลตอบแทนการลงทุนต่ำเกษตรกรประสบปัญหาการขาดเงินทุนในการทำนาทุกปี

จากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องเร่งรีบแก้ไขและพัฒนาให้มีการผลิตข้าวตามหลักวิชาการให้ได้ข้าวเปลือกคุณภาพดี จำหน่ายได้ราคาและมีการลดต้นทุนการผลิต มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี ลดการใช้สารเคมีลง จนกระทั่งดำเนินการไปถึงการผลิต “ข้าวอินทรีย์” และมีการแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาในระยะยาวจึงควรดำเนินการแก้ไขปัญหการผลิตข้าวของตำบลป่าแฝกตามโครงการส่งเสริมและผลิตข้าวพันธุ์ดี

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนากระบวนการผลิตข้าวให้มีคุณภาพอย่างเป็นระบบยั่งยืน
2. เพื่อเพิ่มรายได้แก่เกษตรกร
3. เพื่อเป็นแหล่งถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ
4. เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มกันผลิต ทำให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ สร้างชุมชนให้เข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้

3. เป้าหมาย

1. จัดตั้งแปลงส่งเสริมและผลิตข้าวพันธุ์ดี โดยดำเนินการจัดทำแปลงข้าวพันธุ์ดี จำนวน 6 จุด พื้นที่ 450 ไร่ เกษตรกร จำนวน 45 ราย
2. ส่งเสริมและขยายพื้นที่ปลูกข้าวพันธุ์ดีปีละ 450 ไร่ รวม 3 ปี
3. ถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรโดยดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดทำแปลงส่งเสริม และผลิตข้าวพันธุ์ดี จำนวน 2 จุด

4. ระยะเวลาดำเนินงาน

2566 ถึง 2570

5. พื้นที่ดำเนินการ

เกษตรกร หมู่ละ 5 คน (จำนวน 12 หมู่บ้าน) ดำเนินการ 2 จุด ในโรงเรียนเกษตรกร ณ ศูนย์เรียนรู้ ศพก.เครือข่ายหมู่ที่ 7 ฤๅษณะฟาร์ม

6. วิธีการดำเนินงาน

6.1 โครงการส่งเสริมและผลิตข้าวพันธุ์ดี

- 1) จัดทำแปลงส่งเสริมและผลิตข้าวพันธุ์ดี จำนวน 12 หมู่บ้าน
- 2) ประชุมชี้แจงเกษตรกรในพื้นที่ให้ทราบถึงหลักเกณฑ์เงื่อนไขโครงการและสมัครใจเข้าร่วมโครงการ
- 3) คัดเลือกเกษตรกรและพื้นที่ดำเนินการ โดยพิจารณาพื้นที่ที่เหมาะสมเกษตรกรมีความพร้อมที่จะร่วมมือดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการพร้อมทั้งตรวจความต้องการพันธุ์ข้าวของเกษตรกรในการดำเนินการ

- 4) จัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ดี แปลงละ 50 ไร่ สมาชิก 5 คน จำนวน 12 หมู่บ้าน เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี เป็นแหล่งกระจายพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีสู่เกษตรกรข้างเคียง โดยใช้ปุ๋ยพืชสด เมล็ดพันธุ์ดี ปุ๋ยเคมี ตามคำแนะนำของทางราชการ

- 5) ถ่ายทอดความรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของเกษตรกรตามระบบโรงเรียนเกษตรกรเรียนรู้จากการกระทำจริง

- 6) กำหนดเป้าหมายในการกระจายพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี โดยผลิตข้าวพันธุ์ดีจากแปลงหมู่ละ 50 ไร่ อย่างน้อยร้อยละ 20 จะต้องปรับปรุงคุณภาพเมล็ดพันธุ์ กระจายพันธุ์ไปสู่เกษตรกรข้างเคียงปีละ 250 ไร่ จำนวน 12 หมู่บ้าน กระจายพันธุ์ 2,250 ไร่ ดำเนินการ 3 ปี

6.2 การบริการโครงการ

- 1) ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลร่วมกับคณะทำงานโครงการเพิ่มศักยภาพชุมชนด้านการเกษตรระดับตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขขั้นตอนการดำเนินงานโครงการ

- 2) ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลและกลุ่มผู้ผลิตหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามขั้นตอนและเงื่อนไขของโครงการ

7. งบประมาณ

1. จัดอบรมเกษตรกร จำนวน 2 ครั้งๆ ละ 1 วันๆ ละ 45 คน (ค่าอาหาร,อาหารว่างและเครื่องดื่ม วัสดุฝึกอบรม) รวมเป็นเงิน 6,000 บาท

2. เมล็ดพันธุ์ข้าวพิษณุโลก 2 พื้นที่เพาะปลูก 450 ไร่ๆ ละ 15 กิโลกรัมๆ ละ 12 บาท
รวมเป็นเงิน 81,000บาท

3. ปุ๋ยเคมีสูตร 16-20-0 พื้นที่เพาะปลูก 450 ไร่ๆ ละ 25 กิโลกรัมๆ ละ 10 บาท
รวมเป็นเงิน 112,500 บาท

4. ปุ๋ยเคมีสูตร 46-0-0 พื้นที่เพาะปลูก 450 ไร่ๆ ละ 10 กิโลกรัมๆ ละ 12 บาท
รวมเป็นเงิน 54,000 บาท

5. ถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร 2 จุด
รวมเป็นเงิน 15,000 บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 241,000 บาท

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. เกษตรกรผู้ผลิตข้าวพัฒนากระบวนการผลิตข้าวให้มีคุณภาพอย่างเป็นระบบและยั่งยืนผลผลิตข้าวมีคุณภาพ
2. เกษตรกรผู้ผลิตข้าวมีรายได้จากการขายข้าวเปลือกเพิ่ม
3. เกิดกลุ่มเกษตรกร ผู้ปลูกข้าวและเครือข่าย 12 กลุ่ม 12 หมู่บ้าน ในการพัฒนาผลผลิตและตลาดพึ่งพาตนเองได้ สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน และมีแหล่งถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการ
4. เกษตรกรมีรายได้จากการประกอบอาชีพเพิ่มมากขึ้นและทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น
5. เกิดชุมชนที่เข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้

ชื่อโครงการ การกำจัดหนอนกระทู้และแมลงศัตรูพืช

1. หลักการและเหตุผล

พื้นที่ปลูกข้าวโพด ในอำเภอองไกรลาค มีปัญหาเรื่องต้นทุนการผลิตสูง เนื่องจากการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด ทำให้เกษตรกรต้องป้องกันด้วยการฉีดพ่นสารเคมีบ่อยครั้ง และหากไม่มีความรู้ในการกำจัดก็ไม่สามารถควบคุมหนอนได้ นอกจากนี้ยังมีแมลงศัตรูพืชต่างๆ เช่น เพลี้ยต่างๆ ที่เป็นปัญหาในขณะนี้

2. วัตถุประสงค์

1. ควบคุมและจัดการศัตรูพืชอย่างถูกวิธี
2. ลดต้นทุนการผลิต

3. เป้าหมาย

เกษตรกรผู้นำ จำนวน 30 ราย

4. ระยะเวลาดำเนินการ

2566 ถึง 2570

5. พื้นที่ดำเนินการ

ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

6. กิจกรรม

ลำดับ	กิจกรรม	ปริมาณงาน
1.	ประชาสัมพันธ์โครงการ	แผ่นประชาสัมพันธ์ 30 แผ่น
2.	รับสมัครผู้เข้าร่วมโครงการ	ผู้เข้าร่วมประชาคม 30 คน
3.	คัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการ	ผู้เข้าร่วมโครงการ 30 คน
4.	จัดฝึกอบรม <ul style="list-style-type: none"> - ปฏิบัติ - บรรยาย 	จำนวน 1 วัน
5.	ประเมินผลโครงการ	ระดับดีมาก

7. วิธีการดำเนินการ

ลำดับ	กิจกรรม	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.
1.	ประชาสัมพันธ์ โครงการ												
2.	รับสมัครผู้เข้าร่วม โครงการ												
3.	คัดเลือกผู้เข้าร่วม โครงการ												
4.	จัดฝึกอบรม - ปฏิบัติ - บรรยาย												
5.	ประเมินผลโครงการ												

8. งบประมาณ

1. ค่าเอกสารในการจัดการโครงการ เป็นเงิน 900 บาท

2. จัดฝึกอบรม

ค่าอุปกรณ์สาธิต 2,200 บาท เป็นเงิน 5,200 บาท

ค่าอาหารว่าง 2 มื้อ 50 บาท จำนวน 30 ราย เป็นเงิน 1,500 บาท

ค่าอาหารกลางวัน 80 บาท จำนวน 30 ราย เป็นเงิน 2,400 บาท

รวมเป็นเงิน 9,100 บาท

รวมงบประมาณทั้งหมด 10,000 บาท

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. เพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมหนอน และแมลงศัตรูข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ได้ 80%

ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ Smart Farmer

1. หลักการและเหตุผล

ในพื้นที่อำเภอองไกรลาค มีอาชีพหลักทำการเกษตร ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงบริบทสังคมและเศรษฐกิจค่อนข้างรวดเร็ว ทำให้เกษตรกรมีการปรับตัวไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรในพื้นที่อำเภอองไกรลาค จึงได้มีจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและการพัฒนาตนเองของเกษตรกร ให้เกิดความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถของเกษตรกร
2. เพื่อให้เกษตรกรเป็นต้นแบบให้กับกลุ่มเกษตรกร และคนในชุมชนต่อไป

3. เป้าหมาย

เกษตรกรปราดเป็รื่อง 30 คน

4. ระยะเวลาดำเนินการ

2566 ถึง 2570

5. พื้นที่ดำเนินการ

สำนักงานเกษตรอำเภอองไกรลาค

6. กิจกรรม

ลำดับ	กิจกรรม	ปริมาณงาน
1.	ประชาสัมพันธ์โครงการ	แผ่นประชาสัมพันธ์ 50 แผ่น
2.	รับสมัครผู้เข้าร่วมโครงการ	ผู้เข้าร่วมประชาคม 30 คน
3.	คัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการ	ผู้เข้าร่วมโครงการ 30 คน
4.	จัดฝึกอบรม - ปฏิบัติ - บรรยาย	จำนวน 2 ครั้ง
5.	ประเมินผลโครงการ	ระดับดีมาก

7. วิธีการดำเนินการ

ลำดับ	กิจกรรม	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1.	ประชาสัมพันธ์ โครงการ												
2.	รับสมัคร ผู้เข้าร่วม โครงการ												
3.	คัดเลือก ผู้เข้าร่วม โครงการ												
4.	จัดฝึกอบรม - ปฏิบัติ - บรรยาย												
5.	ประเมินผล โครงการ												

8. งบประมาณ

1. จัดฝึกอบรม

ค่าอาหารว่าง 2 มื้อ 50 บาท จำนวน 30 ราย(จำนวน 2 ครั้ง) เป็นเงิน 3,000 บาท

ค่าอาหารกลางวัน 100 บาท จำนวน 30 ราย(จำนวน 2 ครั้ง) เป็นเงิน 6,000 บาท

รวมเป็นเงิน 9,000 บาท

รวมงบประมาณทั้งหมด 9,000 บาท

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. เกษตรกรได้รับการพัฒนาในด้านความรู้ ทักษะต่างๆด้านการเกษตร และการบริหารจัดการธุรกิจ อย่างทันสมัย มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ และเป็นต้นแบบให้เพื่อนเกษตรกร

2. เกษตรกรเกิดการพัฒนาเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง

ชื่อโครงการ การจัดการฟาง และลดการเผาตอซังในนาข้าว

1. หลักการและเหตุผล

เกษตรกรในอำเภอองไกรลาค มีปัญหาเรื่องคุณภาพของดิน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ จากการทำนาต่อเนื่องโดยไม่พักดิน กำจัดฟางในนาข้าวซึ่งถือว่าเป็นปุ๋ยโดยการเผา ทำให้ดินเสีย ส่งผลให้มีต้นทุนการผลิตสูง เนื่องจากต้องใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้การเผาฟางยังส่งผลกระทบต่ออากาศ ทำให้อำเภอองไกรลาค มีค่าฝุ่นละอองเกินมาตรฐานส่งผลเสียต่อสุขภาพทางอ้อม ซึ่งการจัดการฟางทำได้หลายวิธีเช่น การทำปุ๋ยหมัก การทำเห็ดฟาง การทำอาหารปลา การอัดฟางขาย บางอย่างสามารถสร้างรายได้เสริมให้เกษตรกรได้

2. วัตถุประสงค์

1. เกษตรกรเข้าใจวิธีการจัดการฟาง และลดการเผาฟางลง
2. ลดต้นทุนการผลิต

3. เป้าหมาย

เกษตรกร จำนวน 30 ราย

4. ระยะเวลาดำเนินการ

2566 ถึง 2570

5. พื้นที่ดำเนินการ

ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน

6. กิจกรรม

ลำดับ	กิจกรรม	ปริมาณงาน
1.	ประชาสัมพันธ์โครงการ	แผ่นประชาสัมพันธ์ 50 แผ่น
2.	รับสมัครผู้เข้าร่วมโครงการ	ผู้เข้าร่วมประชาคม 40 คน
3.	คัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการ	ผู้เข้าร่วมโครงการ 30 คน
4.	จัดฝึกอบรม - ปฏิบัติ - บรรยาย	จำนวน 1 วัน
5.	ประเมินผลโครงการ	ระดับดีมาก

7. วิธีการดำเนินการ

ลำดับ	กิจกรรม	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.
1.	ประชาสัมพันธ์ โครงการ												
2.	รับสมัคร ผู้เข้าร่วม โครงการ												
3.	คัดเลือก ผู้เข้าร่วม โครงการ												
4.	จัดฝึกอบรม - ปฏิบัติ - บรรยาย												
5.	ประเมินผล โครงการ												

8. งบประมาณ

1. ค่าเอกสารในการจัดการโครงการ เป็นเงิน 1,500 บาท

2. จัดฝึกอบรม

ค่าอุปกรณ์สาธิต 14,600 บาท เป็นเงิน 14,600 บาท

ค่าอาหารว่าง 2 มื้อ 50 บาท จำนวน 30 ราย เป็นเงิน 1,500 บาท

ค่าอาหารกลางวัน 80 บาท จำนวน 30 ราย เป็นเงิน 2,400 บาท

รวมเป็นเงิน 18,500 บาท

รวมงบประมาณทั้งหมด 20,000 บาท

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. เกษตรกรลดการเผาฟาง และจัดการฟางได้ 50 %